

SOBAT

WOMI

*** 5-DAAGSE ALL-IN VAKANTIE ***

Hotel Zum Sternrodt - Bruchhausen

5 daags arrangement "alles inclusief"

U wordt ontvangen met koffie en gebak.

Inbegrepen:

- * 4 overnachtingen
- * 4x rijkelijk gevuld ontbijtbuffet
- * kofferservice
- * 4x een smaakvol 3-gangen diner

NIEUW: 4x lunch (keuze uit 3 restaurants in 3 verschillende hotels)

Kijk eens mee in onze open keuken !

GRATIS CONSUMPTIES van 17.00 - 23.00 uur

(koffie-thee-frisdrank-bier-wijn-jenever-appelkorn)

- * **GRATIS** gebruik van onze kegelbaan
- * **GRATIS** rondje mini-golf
- * Optioneel kunt u een leuke huifkartocht bijboeken
 - * In 2010 hebben we een geheel nieuwe dagtocht per touringcar (**GRATIS**)
- * **GRATIS** afdaling met de rodelbaan
- * **GRATIS** uitstapjes boekje t.w.v. € 6,95
- * Regelmatig entertainment

MAAK HET MEE EN LAAT U VERRASSEN !!

Uiteraard mag u ook gebruik maken van de GRATIS faciliteiten van onze andere hotels zoals een binnen- en buitenzwembad, tennisbanen etc.

slechts
€ 199⁹⁵
per persoon

www.sauerlandhotels.nl

MAART

- * woe 3 maart
- * zon 7 maart
- * don 11 maart
- * maa 15 maart
- * vrij 19 maart
- * din 23 maart
- * zat 27 maart

APRIL

- * vrij 2 april
- * din 6 april
- * maa 12 april
- * vrij 16 april
- * din 20 april
- * zat 24 april
- * woe 28 april

MEI

- * zon 2 mei
- * zon 9 mei
- * zon 16 mei
- * zon 23 mei
- * zon 30 mei

JUNI

- * zon 6 juni
- * zon 13 juni
- * zon 20 juni
- * zon 27 juni

Laat u verrassen
door onze
veelzijdigheid

JULI

- * zon 4 juli
- * zon 11 juli
- * zon 18 juli
- * zon 25 juli

AUGUSTUS

- * zon 1 augustus
- * zon 8 augustus
- * zon 15 augustus
- * zon 22 augustus
- * zon 29 augustus

SEPTEMBER

- * woe 1 september
- * zon 5 september
- * don 9 september
- * maa 13 september
- * vrij 17 september
- * din 21 september
- * zat 25 september
- * woe 29 september

OKTOBER

- * zon 3 oktober
- * don 7 oktober
- * maa 11 oktober
- * vrij 15 oktober
- * din 19 oktober
- * zat 23 oktober
- * woe 27 oktober
- * zon 31 oktober

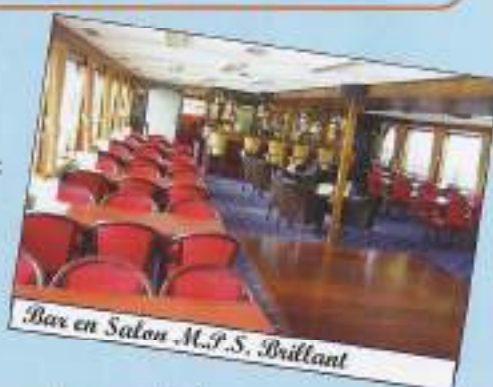
NOVEMBER

- * don 4 november
- * maa 8 november
- * vrij 12 november
- * din 16 november
- * zat 20 november
- * woe 24 november
- * zat 28 november

CRUISE VAKANTIES 2010 MET M.P.S. BRILLANT

Welkom bij BTR International River Cruises

Nieuwe vakantie seizoenen bezorgen velen de kriebels. Dat is ook het geval bij BTR International River Cruises, die voor de komende vakantieperiode een fors aantal riviercruises voor u heeft gepland met het eigen cruiseschip M.P.S. Brillant. U wordt door gezelligheid en sfeer omringd. Het passagiersschip is namelijk gedeeltelijk gerenoveerd en vernieuwd en dat heeft tot gevolg gehad dat ontelbare cruiseliefhebbers hun (voordelige) cruisevakantie bij BTR International River Cruises boeken.

Bar en Salon M.P.S. Brillant

De M.P.S. Brillant is één van de intiemste en gezelligste passagiersschepen voor riviercruises in Nederland. De verzorging is 'vorstelijk', de ambiance 'waardig en gezellig'.

Openings- en eindseizoencruises

Voor de opening en sluiting van het seizoen heeft BTR International River Cruises een spectaculaire aanbieding voor u: een geheel verzorgde 8-daagse cruise voor slechts € 399,- per persoon.

8 daagse riviercruises verrassend geprijsd!

13 mrt.	Rijn	cruise naar Rudesheim & Mainz	€ 399,-	28 aug.	Nood-Nederland Cruise naar Texel	€ 598,-	
20 mrt.	Rijn & Moezel	cruise naar Cochem & Zell	€ 399,-	4 sept.	Rijn	cruise naar Rudesheim & Mainz	€ 598,-
27 mrt.	Rijn	cruise naar Rudesheim & Mainz	€ 498,-	11 sept.	Rijn & Moezel	cruise naar Cochem & Zell	€ 598,-
3 april	Rijn & Moezel	cruise naar Cochem & Zell	€ 498,-	18 sept.	Zeeland	cruise naar Veere & Middelburg	€ 538,-
24 april	Rijn	cruise naar Rudesheim & Mainz	€ 498,-	25 sept.	Rijn	cruise naar Rudesheim	€ 538,-
19 juni	Rijn & Moezel	cruise naar Cochem & Zell	€ 538,-	2 okt.	Nood-Nederland Cruise naar Texel	€ 538,-	
26 juni	Zeeland	cruise naar Veere & Middelburg	€ 598,-	9 okt.	Rijn	cruise naar Rudesheim & Mainz	€ 498,-
3 juli	Rijn	cruise naar Rudesheim	€ 598,-	23 okt.	Rijn	cruise naar Rudesheim & Mainz	€ 498,-
17 juli	Nood-Nederland	Cruise naar Texel	€ 598,-	30 okt.	Rijn & Moezel	cruise naar Cochem & Zell	€ 399,-
7 aug.	Zeeland	cruise naar Veere & Middelburg	€ 598,-				

Prijzen per persoon en vanaf

INFORMATIE & RESERVERINGEN

SOBAT

Officieel orgaan van VOMI-NL, Vereniging van organisaties, waarvan de leden veteranen, oud-verzetsmensen, oud-militairen, verwanten en sympathisanten kunnen vertegenwoordigen. Verschijnt 6 keer per jaar.

Bestuur

Voorzitter L. Noordzij
E. de Hoogstraat 6
6181 DH Elstoo
Tel. 046-4360607
E-mail:
lnoordzij@hotmail.com

**Vice-voorzitter/
Secretaris** K.J. Orsel
Van Hobokenhove 63
2963 HH Barendrecht
Tel. 0180-611612
Fax: 0180-623560
E-mail:
k.orsel2@kpnplanet.nl

1e Penningmeester A. Lujerdijk
Voordijk 475
2993 BE Barendrecht
Tel. 0180-618425
E-mail:
aem.lujerdijk@gmx.net
Banknummer:
1804.20.143
4585.91.300
IBAN rekeningnummer:
4230098
i.v.v. "VOMI-Nederland"
Barendrecht

2e penningmeester Vacant
Vz./secr. Soc. Comm. Wil F.J. Patist
Stellingsweg 104
8475 EJ Nijeholtpade
Tel. 0561-688772
Mobiel: 06-15100579
Fax: 0561-688349
E-mail:
voesi-soccom@kpnmail.nl

Vice-vz./Budgethouder Th.H.A. Rump
Albatrosstraat 14
2352 ED Leiderdorp
Tel: 071-5416936
E-mail:
Theorump@gmail.com

Functionaris/PR/W A.M. Mol
De Wicreboom 9
8332 JT Steenswijk
Tel. 0521-512095
E-mail:
a.m.mol@orange.nl

Eredelen R. Grit en J.N. Blom
Leden van G. Determan; G. de Jong;
Verdienste G. Strijser;
E.J.F. Smoorenburg;
T.J. Gastra;
M.M. Bakker; M. Vis;
A.M. vd. Vis - Bloem;
W.G.L. Topée;
F.J.G.M. te Walvaart;
J. Oldenbeuring;
D. Mennois; J. Kloet

Doelstellingen

De vereniging heeft ten doel:

- Het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van haar leden.
- Het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen, die als gevolg van directe militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of ten gevolge daarvan invalide werden.
- Het ijveren voor het blijvend eren en herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen die tijdens, door of ten gevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden.
- Het bevorderen van het saamhorigheidsgevoel bij en de kameradschap tussen de leden van haar lid-verenigingen.
- Het bevorderen van contacten met gelijkgestemde nationale en internationale organisaties.

Beginzelen

De vereniging tracht gestelde doelen te verwezenlijken,

los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking met verenigingen, die zich op overeenkomstig terrein als de VOMI-NL bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Raad van Advies

Voorzitter H.F. Coopmans, Brigade-generaal der Jagers bd

Leden Dr. B. Bouman, Brigade-generaal der Artillerie bd
Drs. W.A. Broesder, Kolonel der Koninklijke Marechaussee
F.B. van Dooren, Kolonel der Grensvaers
C.R. Hilderink, Generaal-majoor KLU bd
J.H. de Reyn, Luitenant-generaal der Infanterie bd

Ledenadministratie

G.M. Nattekaas-Dierman
Amstelpad 17
3181 EA Rozenburg
e-mail: vornielae@gmail.com

Correspondentie:

1. Opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.d. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort. Zie secretariaatsadressen onder "VERENIGINGSGIEDEN".
2. Zaken VOMI betreffend richten aan de secretaris van het Bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen. De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zienswijze van het bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druck Koninklijke De Swart, Den Haag

Redactiecommissie

Voorzitter/redacteur	Th.H.A. Rump (zie onder bestuur)
Secretaris/redacteur	R. Grit Balko 90 9458 TD Balko Tel.: 0592-241261 e-mail: r.grit5@kpnplanet.nl
Fotobewerking/redacteur	A.M. Mol (zie onder bestuur)
Afbeeldingen	K.J. Orsel (zie onder bestuur)

Voorplaat 50^e Herdenking "7 December". Zie ook pagina 5 van deze "SOBAT".

Sluitingsdatum inzenden kopij:
Nr. 129 26-02-2010

Website VOMI-NL: www.vomi-nederland.nl

Nieuws van de Bestuurstafel

Inhoud

BURGERPOST (1) (vervolg op Veldpost 1 t/m 14)	6
Met het eerste detachement naar Korea (deel 12)	8
De Militaire slachterijen van de VTD in Nederlands-Indië 1946-1950	12
De eerste positionele actie (deel 6)	15
Toekenning Vomi-legpenning	18
Ultreiking nagedachtenisoorkonde	21
Nieuwe commandant Bronbeek	23
Verzetster Oost-Azië 1942-1945: "De geest overwint"	25
Het veteranenmonument te Padang	27
Verenigingsnieuws	28
Aanmeldingsformulier Eigen Organisaties	34

Ten aanzien van het Sweep-project kunnen we constateren dat deze op koers ligt. Wij hopen u in de volgende "SOBAT" meer details te kunnen geven over de resultaten. Op 10 maart is er weer overleg met de besturen van de BvW en de FIM over verdere samenwerking. Op 11 maart is de gecombineerde jaarlijkse bijeenkomst met de Secretarissen, Penningmeesters, Sociaal-commissarissen en Ledenadministrateurs van de regionale lidverenigingen van VOMI-Nederland. Plaats van handeling is de Kumpulan op het landgoed Bronbeek te Arnhem.

De voorbereidingen voor het jubileum gaan van start en wij zullen u hierover nader informeren. Op 16 december 2009 is er een vergadering geweest met de Raad van Advies. Een aantal zaken, zoals het jubileum en de toekomst van VOMI-Nederland, werden hier besproken. Onze voorzitter is op 1 januari 2010 officieel begonnen als voorzitter van het Veteranen Platform. Wij wensen hem in deze functie veel wijsheid en sterkte toe.

K.J. Orsel
Secretaris

Van de Voorzitter

Dat is lang geleden zo'n ouderwetse winter met stevige vorst en sneeuw die wat langer blijft liggen! Het heeft zeker invloed gehad op het bezoekersaantal van de diverse nieuwjaarsbijeenkomsten in het land. Maar toch heb ik op diverse plaatsen met eigen ogen mogen constateren dat nog velen weer en wind hebben getrotseerd om hun sobats, vaak vergezeld van partner, een gelukkig Nieuwjaar te wensen. En hoewel het al februari is als u dit leest, sluit ik me van harte bij hen aan. Voor welgemeende wensen is het nooit te laat. Daarom voor u en uw geliefden voorspoed, geluk en gezondheid in dit bijzondere jaar gewenst!

Bijzonder omdat VOMI-NL 25 jaar bestaat in 2010. En hoewel we het (in onderling overleg besloten) pas in 2011 vieren, is de mijlpaal in de loop van dit jaar bereikt! Reden om daaraan in ons periodiek "SOBAT" in de komende nummers bijzondere aandacht te schenken.

Een andere bijzonderheid is dat we dit jaar met een unicum begonnen zijn, een nieuwjaarsreceptie in Amersfoort, gezamenlijk georganiseerd door de Bond van Wapenbroeders, de FIM en VOMI-NL. Weer een stap in de goede richting van samenwerking met onze beide zusterorganisaties. Wordt hopelijk vervolgd.

Op 1 januari ben ik ook in functie getreden als voorzitter van de Stichting Veteranen Platform. Reeds op 13 januari heb ik een vergadering bijgewoond o.l.v. de Staatssecretaris van Defensie, de heer Jack de Vries, waarbij ook de bonden, enkele leden van de vaste Kamercommissie voor Defensie, de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (tevens Inspecteur der Veteranen) en vele andere autoriteiten op veteranegebied aanwezig waren. Gediscussieerd is over het veteranenbeleid in de komende 5 jaar. In de volgende "SOBATS" zal ik daaraan meer aandacht besteden omdat ik denk dat het voor u interessant kan zijn om hierover meer te weten. En mogelijk ter geruststelling, ondanks deze nieuwe functie zal ik mij voor u en voor VOMI blijven inzetten zoals u van mij inmiddels gewend bent.

Uw voorzitter, L. Noordzij

*Een halve
waarheid
is een hele
leugen*

NATIONAAL FONDS
VOOR VRIJHEID
EN VETERANENZORG

"De bijdragen van de BankGiro Loterij en de Lotto maken het werk van het Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg mogelijk".

Lotto.

BankGiroLoterij

50e Herdenking "7 December"

Op vrijdag 4 december 2009 herdenken we in de Oranjekazerne te Schaarsbergen voor de 50e maal de gevallen van de 1 Divisie "7 December", de "7 December" Bataljons, het Operationeel Commando "7 December" en 11 Luchtmobiele Brigade (Air Assault) "7 December".

*Wij werden geroepen van huis en van haard,
te dienen ons volk en ons land,
Wij zijn jong en krachtig, vol moed
onvervaard,
en houden ons woord steeds
gestand.*

Traditiegetrouw vormde het staand gezongen Marslied "7 December" (waarvan hierboven het 1e couplet staat afgedrukt) deze ochtend de opening van de herdenkingsdienst. De herdenkingsdienst werd muzikaal ondersteund door het koperensemble van de Koninklijke Militaire Kapel "Johan Willem Friso" en het Nunspeets Mannenkoor.

Na de openingsgedachte, uitgesproken door aalmoezenier A.P.J. Hes, werd door het koor gezongen: *"Ecce, quomodo moritur justus, et nemo percipit corde!"* ("Zie, hoe de rechtvaardige sterft, en niemand neemt het ter harte!")

Het "Ecce, quomodo moritur" werd op 16 september 1949 gezongen toen de divisie met een indrukwekkende plechtigheid afscheid nam van de gevallen op het Ereveld Menteng Pulo in Batavia.

Waarnemend Commandant 11 Luchtmobiele Brigade (Air Assault) "7 December", kolonel W.G.M. Brons, zei in zijn openingstoespraak ondermeer: "Uw aanwezigheid vandaag toont nog eens duidelijk aan dat uw uitzending weliswaar achter u ligt, en voor de meesten van u zelfs al heel wat jaren, maar dat de tijd uw

onderlinge verbondenheid en solidariteit niet heeft aangetast. U was sobats en buddies en zult dat ook blijven. Gezamenlijk beleefde militaire ervaringen staan immers garant voor een hechte onderlinge band, u hoeft elkaar niets uit te leggen, u kent elkaars gevoelens en emoties en wat mij betreft is het koesteren van die verbondenheid dan ook een meerwaarde op deze herdenking van uw omgekomen kameraden".

Na het "Agnus Dei", gezongen door het koor, volgde de toespraak van dominee K. Sent. Hij zei in zijn toespraak o.a. "Nader tot elkaar komen om afscheid van elkaar te nemen, dat overkomt ons uiteindelijk allemaal. Bij de één komt het laat; bij de ander komt het veel te vroeg. Maar het overkomt ons allemaal. Wat dan van belang is, is wat je bij het afscheid van elkaar meeneemt. Wat hou je over van degene van wie je afscheid hebt genomen? Je houdt dat over wat diegene voor jou heeft betekend".

Mevrouw Annie Steenstra mocht hierna haar nieuwste gedicht voordragen met als titel: "Hoop". De laatste strofe daarvan luidde:

*"De veteraan van toen en nu blijft hopen
op een eertijk oordeel door publiek
en overheid,
want noodgedwongen oorlogstijdse
dadn
kan men nooit toetsen aan gedrag
in vreedestijd".*

Het koor zong vervolgens: *"Domine, salvam fac Regnam nostram. Et exaudi nos in die"*, ("Heer, behoed onze Koningin. En verhoor ons op deze dag.")

De slotgedachte werd hierna uitgesproken door aalmoezenier A.P.J. Hes, waarin hij ons o.a. voorging met de woorden: *"Wij, die leven in het heden, leven*

*immers met het verleden.
Wij, die leven in het heden, zijn nog
altijd op weg naar de toekomst".*

Deze altijd weer indrukwekkende herdenkingsdienst werd afgesloten met de staand gezongen samen-zang: "Blijf bij mij Heer".

*Blijf bij mij Heer, want d'avond is nabij
De dag verduistert, Here blijf bij mij
Als and're hulp m'ontbreekt, geluk
m'ontvlieft,
Der hulpelozen hulp, verlaat mij
niel!*

Na de lunch volgde de plechtigheid bij het Divisie-monument. Bij het monument eindigde waarnemend Commandant 11 Luchtmobiele Brigade (Air Assault)

"7 December" zijn toespraak met: "Zij die stierven voor het vaderland, orde, vrede, stabiliteit en menswaardigheid, onze sobats en buddies, verdienen ons blijvend respect. Door hen vandaag te herdenken, met een bedroefd hart, maar ook trots op waar zij voor stonden, eren wij die inzet en het ultieme offer dat zij brachten".

Tot slot werden kransen en bloemen gelegd, gevolgd door een defilé langs het monument. Namens VOMI-Nederland werd een krans gelegd door de voorzitter (de heer L. Noordzij) en de heer W.P.J. Fatist.

Deze herdenking heeft op velen weer een onuitwisbare indruk gemaakt, hetgeen de betekenis van deze dag extra kracht gaf.

Th.R.

SOBAT

BURGERPOST (1)

(vervolg op Veldpost 1 t/m 14)

Brieven 1949-1950

Op maandag 6 augustus 1949 reis ik samen met tekenaar Wim van Oostveen van Tjimahai naar Batavia. We worden geleverd in de KW III kazerne in afwachting van de demobilisatie. Het is er druk met de EM-ers die in Indië/Indonesië willen blijven.

Samen zijn we op 17 augustus op het Koningsplein waar president Soekarno zijn tienduizenden toesprekt. De Militaire Politie maant ons daar weg te blijven.

Dan treft ons het bericht dat Henne Ringoir in de omgeving van Soekaboemi omgekomen is bij een verkeersongeluk. We hebben veel goede herinneringen aan hem, een man met humor en met een talent voor samen zingen. Overleden niet voor maar door het vaderland.

Mijn tweelingbroer schrijft me over de manifestatie van het Comité Rijkseenheid op 20 augustus in Den Haag. Gerbrandy, Winkelman, Helfrich en Gerritson doen een laatste appel op het verstand en geweten van Nederland. Het is een aanklacht tegen Schermerhorn, Van Royen en Maarsseveen, die het door omwetendheid en/of onwil zover lieten komen. Hier in Batavia mochten we echter verder.

Er is een gesprek over kwartaalgeologie met de sympathieke majoor Meys van het waterpeloton en ik ontmoet enkele bekenden zoals Arie Schep uit Schoonhoven. Intussen wordt mijn burgerwoning ingericht, een paviljoen in Menteng bestaande uit een garage met daarachter een extra kamer. Ik heb het getroffen.

Manifestatie van Comité Rijkseenheid in Den Haag, herfst 1949

Een mooie buurt met veel groen en bloemen. Wim heeft een contract met de ASSOCIATIE en gaat als uitvoerder werken in de bouw. Ik treed in dienst van de NILLMY verzekeringsmaatschappij, als actuaaris in opleiding. De salarissen liggen ongeveer gelijk op 400 gulden/maand. We starten op 1 september en we hebben er zin in. Een besluit eenmaal genomen scheidt rust. Jan van Hekken woont met zijn Nelly in een eigen huis op Kebajoran. Het gaat hem heel goed als employé bij de Ned. Handel Maatschappij. Het gaat ook naar wens, eigenlijk meer dan dat. Op een Raleigh fiets ik naar mijn werk. We gaan de schade inhalen. Ik geef me op voor de cursus actuaaris en het studiemateriaal wordt vanuit Holland gestuurd. We zien het wel zitten. Java is een prachtig land en de Hollanders blijven als werkers populair. Een ieder is opgelucht nu de zaak politiek geregeld is. Er is enig vertrouwen in Soekarno. Het is rustig en veilig in de stad.

Tijdens de fietstochten naar mijn werk, vaak samen met de heer Lintz, kijk ik onderweg uit naar de kinderen van Roest die aan de Soendaweg en de Theresiakerkweg op school gaan. Jopie op de eerste en Lientje op de tweede locatie. De studieclub uit 1946 bestaat nog, een 20 mannen en een tiental vrouwen. Met de gematigde Groesbeide kan ik het goed vinden, vooral nu de nieuwelingen strenger blijken in de leer. Het kerkisme is na de oorlog in alle hevigheid teruggekomen.

De leerboeken Levensverzekeringswiskunde van Van Haaften koop ik tweedehands. De eerste lessen vanuit Holland arriveren. De NILLMY besluit een zelfde cursus aan te schaffen. Films worden bezocht in de Menteng bioscoop en later op de studieclub besproken. De sfeer is als vanouds, nog immer die Van de Zuilen, maar tot verdeeldheid leidt het niet.

Mijn broer Jan, ingedeeld bij de MP deed in Medan HBS A en wil op Sumatra blijven. Hij heeft zijn zinnen gezet op de autobranche van de firma Kok. Spijtig genoeg werd hij slachtoffer van de malaria. Dienst doen bij de MP heeft veel van hem geveerd. Op de firma geeft een mevrouw les in de Bahasa

Indonesië, vrij pittig, heel anders dan de honderd woorden Maleis waarmee ik me als militair kon roeren.

Ook militairen afkomstig uit Aneides zoeken me op: Kees van der Zouwen en Maarten Vroon. Ze prijzen mijn interieur. Het ziet er ook goed uit met de wuivende Tamarindes en sierlijke Canna's in de tuinen rondom. Ook mijn neef Aart, boordwerktuigkundige op de Constellation, komt langs wanneer hij in Batavia is. Zo verlopen de maanden september en oktober in voorbeeldige sfeer. Blikken appels moet haal ik bij de Chinees Toto Oen. Heerlijk Indisch eten bij de familie Lintz. Veel fietstochten in de namiddag door de stad en ook wel daarbuiten. Heel in de verte bewonder ik bij heldere hemel de paarse omtrekken van de Salak en Gedeh. In dienst heb ik heel veel van Pasoendan gezien.

De familie Lintz, Blitarweg 9, wijk Menteng te Batavia

In november neemt de inflatie toe. Corruptie en connectie vervangen de Nederlandse rechtsstaat. Het is een rampzalige ontwikkeling want een normale werkgever kan die met de salariering niet bijhouden. Uiteraard verwachten we al jaren die gang van zaken maar nu het er toe komt, is het rechtuit benauwend.

De heer Roest spreekt over verhuizen naar Nieuw-Guinea. Het lijkt me niks want vroeger of later moeten we het toch afstaan. Dan maar naar Holland terug en dat terwijl hij zich verheugd had op zijn pensioen in Bandoeng. De familie Lintz stuurt al mooie inventarisstukken naar Holland en ik zie dat met angst en beven aan.

In december volgen, zoals dat betaamt, de bezoeken aan mijn

directe chef en bij de man die daar weer boven staat. Geen gepraat over de firma maar wat gebabbeld over astronomie. Ik zie de nieuwste Amerikaanse tijdschriften en merk nu de leemten op in mijn voordrachten te Bandoeng. Wat betreft de NILLMIJ: in die branche schemert een vaag ideaal, maar meer dan schemeren doet het niet. Men moet niet teveel van het leven eisen.

Wim van Oostveen gaat weg bij de ASSOCIATIE omdat hij er op zondag moet werken en dat doet hij niet. Hij treedt in dienst bij Bouw Maatschappij Kondor en gaat er een stuk in salaris op vooruit. Prachtig! Bij het bereiken van het hoogste punt van een gebouw viert hij dat met het personeel.

Wim van Oostveen bij z'n nieuwbouwhuis in Batavia, herfst 1949

Mijn middageten is bij de naaste burens, de familie Lintz, prettige en beschaafde mensen. Vier kinderen waarvan Wally 10 en Jantje 7 jaar. Op het erf waken 's nachts twee ganzen. Je went snel aan het gesnater. In de bijgebouwen woont de baboe, een vriendelijke en behulpzame vrouw. Hier en daar loopt een kakkerlak, niets bijzonders.

Op 16 september gaan we met de meisjes van de familie Roest naar de afscheidsrevue van de "7 December" Divisie in de schouwburg. Er is veel galgenhumor. Linke Hatta staat voor Lingardjati, Lee Enfield voor Renville en Verloren Roem voor de Van Royen-Roem overeenkomst.

Mijn briefadres verandert van Sergeant in Weledelgeboren heer. Op het hek aan de Blitarweg komt het naambord van aluminium, door een Javaan gemaakt voor 9 gulden. 's Avonds luister ik naar het getjingel van de kooplui, die met hun waren door de straat gaan. Het AJAM AJAM klinkt luider en sterft weer weg.

Er is veel bezoek. Militairen wachtend op vertrek komen langs. Op

een avond roept de heer Lintz: "een heel peloton voor de deur". Goddijn, Kelzer, Van Vuuren, Stins, Dolmans en Bosch. Een andere keer de regimentssseiners uit Garoet, Poerwakarta, Soebang en Solo met onder andere Lies Hottling. Ook spreek ik enkele malen Wim Isarin van de Park en sergeant-majoor Jan Kleinpieper van de Divisie Apotheek. Het is hartverwarmend. Sergeant Knopper zendt me het herinneringsalbum van de Vbd A. Volgens geruchten gaat hij als marconist varen op de Java-China-Japan lijn. Dat lijkt me heel gunstig.

Een kampong ergens op Java

In de Kampong

Vanuit Holland arriveren de Trouws, Elseviers en Spiegelgs. De kranten hier stellen weinig voor. Men tracht in het geveel te komen bij de Indonesische machthebbers. Dus geen goed woord meer over onze prestaties als militairen. Intussen is Jan Kleinpieper in Rotterdam terug. Ik vraag mijn broer om hem daar te bezoeken in de G. van der Lindestraat 9. Daar woont hij met zijn jonge vrouw Nel temidden van de geprepareerde insecten verzameld op Java. Het is een indrukwekkende verzameling nachtvlinders en kevers. Jan weegt zijn woorden op een goudschaaltje. Het is een goede vriend geweest in Tjimahi. Prachtige herinneringen aan de wandeltochten op de hoogvlakte.

Eind december hoor ik van Wim Isarin dat hij Sociale Geografie stu-

deert in Utrecht. De Nederlanders missen volgens hem daadkracht. Het verlies van Indië is hard aangekomen, hoewel er nauwelijks over gesproken wordt.

Ik lees over de gang van zaken rondom het dorp Ameide. Kennissen raken getrouwd, het ons bekende verleden brokkelt af.

De toestand in de Republiek tijdens de maand december verslechterd, ook militair. De TRI verliest terrein aan de Daroel Islam en de Communisten. Dezelfde krachten uit de hoge politiek die ons dwars zaten, hebben kennelijk hun terrein verlegd naar de jonge staat. De stad Tasikmalaja is nu door de fanatieke moslims bezet. De anarchie dreigt.

Een behoeftige Soendanees met z'n etensblik

De sultan van Djokja vreest een uitslaande brand van west naar oost over Java. Maar ik heb wel vertrouwen in Soekarno, hij was ons te slim af en waarom zou hij dan niet de eigen mensen in toom houden. We moeten eenvoudig volhouden. Indonesia is het rijkste land ter wereld wat betreft mensen en grondstoffen. Vandaar de naijver van onze vroegere vrienden.

De Souvereiniteitsoverdracht is het feest van de RIS (Republiek Indonesia Setikat). Het verloopt ordelijk. Ik krijg respect voor de zelfdiscipline van de mensen hier. Ons werd aangeraden die twee dagen niet op straat te komen, maar met Wally op de stang heb ik heerlijk door de vilawijk Menteng gefietst.

Sinterklaas is geweest. Jantje Lintz heeft gras verzameld voor het paard en dat heeft toen een hoefijzer (door mij ter beschikking gesteld) in de gang verloren. Ook op Java wordt het gevierd en hoel

Haarlem, Peter van Toor

Met het eerste detachement naar Korea (deel 12)

Ook op het vliegveld van Wonjoe is het bitter koud, iedereen kruipt op elkaar en zo dicht mogelijk bij het vuur, de vuurtjes mogen niet te groot worden want er is bijna nergens hout te vinden. Juist tegen de morgen wordt het nog kouder, dus moeten ze zuinig zijn met het hout dat ze vergaard hebben. Ze zijn allemaal dood op en verlangen slechts naar rust en slaap om weer op verhaal te komen.

Maar de Chinezen zijn in aantocht, dus deze knapen moeten hoogstwaarschijnlijk vroeg in de morgen weer tegen de berg op sjouwen en stellingen graven, of liever gezegd hakken met de pikhouweel want de grond is hard bevroren.

Er waait een gure bijtende oostenwind over het vliegveld en telkens opnieuw komen er weer Nederlandse jongens aan, die ook het verhaal vertellen wat er bij de bataljonscommandopost is gebeurd.

De bataljonscommandopost was, zoals reeds geschreven, in Hoengson. Daar was alles rustig tot ongeveer negen uur in de avond. Overste Den Ouden was juist even naar buiten geweest en ging toen de commandopost weer binnen, de transportofficier ging nog even het wagenpark controleren om te zien of alle wagens gereed waren voor vertrek.

In het kerkje lagen wat mensen te rusten tot het vertreksein zou klinken. De schildwachten hadden het koud en liepen te stampvoeten. Iedereen zat te wachten op het bericht van de commandant van de A-cie dat de laatste Amerikanen waren gepasseerd, zodat het bataljon kon "moven". Toen werd er plotseling geschoten in de buurt van de commandopost, gelijktijdig komt de

transportofficier aanhollen en roept dat er bij het wagenpark ook wordt geschoten, "er komt een hele groep soldaten aan" zei hij "en volgens mij zijn het Chinezen". Inderdaad over de weg kwam een grote groep soldaten aangemarcheerd, op de aanroep van de Nederlandse wachtposten werd niet gereageerd en de groep liep gewoon door. Hierop werd door de Nederlandse wachtposten het vuur geopend. In gebroken Engels werd geroepen "niet schieten, wij zijn ROK-soldaten". Het schieten hield op, het was immers best mogelijk dat het ROK-soldaten waren, de hele dag door waren al groepjes ROK-soldaten de Nederlandse linie binnengekomen. Het was donker, dus moeilijk om te zien of het inderdaad ROKS waren.

Maar het werd anders. Overste Den Ouden zond meteen een 52-sergeant met een Koreaanse tolk naar de weg en daar stonden zij de soldaten op te wachten. Toen hoorde de tolk hen praten en riep "sergeant kijk uit, het zijn Chinezen". Meteen brulde de sergeant "alarm het is foute boel hier", en toen begon het. De Chinezen gingen meteen tot de aanval over.

Overste Den Ouden gaf opdracht om stelling te nemen rondom de commandopost, maar het was al te laat. Op het moment dat hij zijn orders gaf, ontplofte een handgranaat vlak bij de overste en dodelijk gewond viel hij neer.

Iedereen probeerde nu bij de stafcompagnie te komen maar dat was levensgevaarlijk, hiervoor moest een stelling heuvel beklommen worden die volledig onder vuur van de Chinezen lag. Bij pogingen deze berg te beklimmen zijn veel jongens gesneuveld, enkele mannen probeerden zelfs het lichaam van de overste mee naar boven te slepen, maar onder het moordend vuur moesten ze hun pogingen opgeven. Er was geen houden meer aan. De Chinezen waren overweldigend in de meerderheid.

Ze bestormden alle tenten van de commandopost en schoten er hun wapens in leeg. Hierbij werd ook kapitein Tak gewond, zoals reeds beschreven in deel 11. Veel gewonden hebben hun leven te danken door zich dood te houden als de Chinezen dicht in de buurt kwamen. Wel werden hun horloges en andere waardevolle dingen afgenomen. Van de mensen die zich in het kerkje bevonden op het moment van

de verradelijke aanval, werden de meeste gedood of gewond. Na enige tijd slaagden de Chinezen erin om de heuvel waarop het kerkje stond te veroveren. Toen ze deze heuvel in hun bezit hadden, domineerden zij Hoengson en alle wegen er omheen. Later raakten ze nog in verbitterde gevechten met de B-cie en de Osl-cie. Dat de Chinezen de Nederlandse commandopost zo precies wisten te vinden, is vermoedelijk te danken aan verraad door een Koreaan. Gezien de precisie waarop de aanval werd uitgevoerd, is het niet aanmerkelijk dat ze toevallig bij de Nederlandse commandopost langs kwamen.

12 februari 1951 was een zeer zware en droevige dag voor het Nederlandse bataljon. De aanval deze dag op het bataljon had als eindresultaat 19 doden en 28 gewonden, waarvan velen zwaar. De strijd was ook zeer verwarrend geweest, zoals altijd wanneer tijdens de duisternis man tegen man wordt gevochten.

Zuid-Koreanen, Hollanders, Amerikanen en Chinezen het liep allemaal door elkaar en hij die het eerst merkte met een vijand van doen te hebben, schoot ook het eerst. Van deze situatie maakten de Hollanders gebruik om enkele gewonden vlug in een jeep te laden en deze, zij het onder een regen van kogels, af te voeren naar het zuiden. Ook aalmoezenier Van de Vrande ontsnapte ternauwernood, hij sprong van muur naar muur. Ergens ontmoette hij drie soldaten in een kuil, die hun wapens op hem gericht hielden terwijl ze iets tegen hem riepen. Nu ben ik er geweest, dacht de aal. Hij had niets anders bij zich dan een wandelstok. Hij deed net of hij niets zag en liep rakelings langs de Chinezen gewoon verder.

Die Chinezen wisten blijkbaar ook niet goed wat ze voor zich hadden en lieten hem gewoon passeren. Hij bekende nadien eerlijk nog nooit van zijn leven zoveel schrik te hebben gehad.

Een korporaal bracht het er minder goed af, alhoewel hij nog van geluk mag spreken, hij leeft nog. Hij is de enige van de vermisten uit Hoengson die na 18 dagen werd teruggevonden en nog in leven was. Hier volgt zijn verhaal. Achttien dagen lag hij in de kou, in de sneeuw, in de ruïnes van Hoengson, waar dagelijks Chinezen naar hem kwamen kijken en hem - raar maar waar - voor-

zagen van een weinig voedsel en tabak. Mij was tijdens de grote aanval in zijn been geschoten, kon niet staan en zakte in elkaar. Vanaf dat moment begon de verschrikkelijkste tijd van zijn leven.

"Om mij heen was de hel losgebarsten, Hollanders, Amerikanen en Chinezen renden al schietend om mij heen. Nog wat later stond er vlakbij een aantal Chinezen en om mij heen stonden ook enkele auto's in brand. Er vielen mortiergranaten op het kerkje, vermoedelijk ook met fosfor, want het begon onmiddellijk te branden. Om mij heen ontploften ook regelmatig mortier- en handgranaten. Ook Chinezen moeten door eigen vuur zijn getroffen, voor hen was het net zo chaotisch als voor ons. Nadien kwamen er een paar Chinezen die mij mijn horloge afnamen in de gedachte dat ik dood was. In de verte hoorde ik tanks ratelen en ik hoopte dat de Amerikanen een tegenaanval zouden doen, maar het geluid klonk steeds zwakker. Ik hoopte dat mijn kameraden een aanval zouden doen en mij zouden bevrijden. Ik probeerde ook nog weg te kruipen naar een plaats waar ik minder in het zicht lag, dat lukte niet, mijn been was helemaal stijf en de wond deed vreselijk pijn. Deze toestand duurde uren, ik leefde in een ondraaglijke spanning. Wat zouden de troepen doen. Terug blijven trekken en mij hier achterlaten? Ik wist helemaal niet wat er gebeurde en hoe ernstig de situatie was. Als het licht wordt zullen de Chinezen mij vinden maar ik kon niets doen, ik lag daar machteloos. Tot middernacht ging het schieten door en toen hield het gelukkig op. In het lichtschijnsel van de branden zag ik Chinese soldaten lopen, dat was een slecht teken voor mij. Onze troepen hadden Hoengson verlaten, ik

lag hier alleen tussen al die doden en volkomen hulpeloos. Traag ging de nacht voorbij, de wond frok en deed pijn en ik leed verschrikkelijk veel kou. Het begon eindelijk licht te worden en de Chinezen vertrokken, bang als ze waren voor aanvallen van onze vliegtuigen. De kou was niet om te harden en daarbij had ik een verschrikkelijke dorst.

Toen zag ik tussen de rokende ruïnes een eenzame figuur lopen, ik wenkte hem, het was een Zuid-Koreaanse soldaat, ook gewond maar in lichte mate. Ik lag daar in een open terrein. Als de Chinezen terug zouden komen, konden ze mij van de weg af zien liggen. Aan de overkant van de weg lag ons uitgebrande wagenpark. Als ik onder een wagen kon gaan liggen was ik niet zo zichtbaar en was ik ook beschermt tegen sneeuw of regen. Met behulp

van deze Zuid-Koreaanse soldaat en dankzij een geweldige inspanning lukte het ons in het wagenpark te komen, volledig uitgeput liet ik mij naast een drietonner vallen en kroop onder de laadbak. Nadat het donker was geworden, liet de Koreaan mij alleen maar gaf me nog wel een rolletje zuurtjes en nog nooit van mijn leven heeft iets zoveel waarde gehad als dit rolletje zuurtjes. De fabrikant noemde ze "life-savers" en voor mij zijn het inderdaad "live-savers" geweest. Later die dag, bij het vallen van de avond, kwamen de Chinezen weer terug in het wagenpark en probeerden auto's aan de praat te krijgen om mee te nemen. Met tientallen liepen ze tussen de auto's door, ik durfde mij niet te verroeren bang dat ze mij zouden vinden".

Elie van Schilt

SOBAT

De geschiedenis van de Erevelden in Deel 2 en slot

Omstreeks april 1948 werd door de Nationale Monumenten Commissie in Nederland een communiqué aan de pers verstrekt inzake het plaatsen van een urn met aarde uit de Overzeese Gebiedsdelen in het Nationaal Monument op het Damplantsoen te Amsterdam.

Tijdens een tentoonstelling in Bandung in juli 1949 op het hoofdkantoor van de Gravendienst werd voor het eerst getoond een fraaie verzilverde urn met aarde van de 22 Erevelden in haar 22 sectoren gesorteerd en passende in een kunstig bewerkte urn-tabernakel.

In de bodem van de urn is een vakje aangebracht waarin een op duurzame zijde in fraai zachte tinten gekaligrafeerde aanbiedingsoorkonde voor Hare Majesteit Koningin Juliana is opgeborgen.

Dit is de tekst van de oorkonde

TEKST VAN DE OORKONDE

A A N

HARE MAJESTEIT JULIANA LOUISE EMMA MARI/
WILHELMINA KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE NASSAU, HERTOGIN
VAN HECKLENBURG,
PRINSES VAN LIPE BIESTERVELD,
ENZ., ENZ., ENZ.

moge door de Hoge Vertegenwoordiger van de Kroon in
Indonesië worden aangeboden

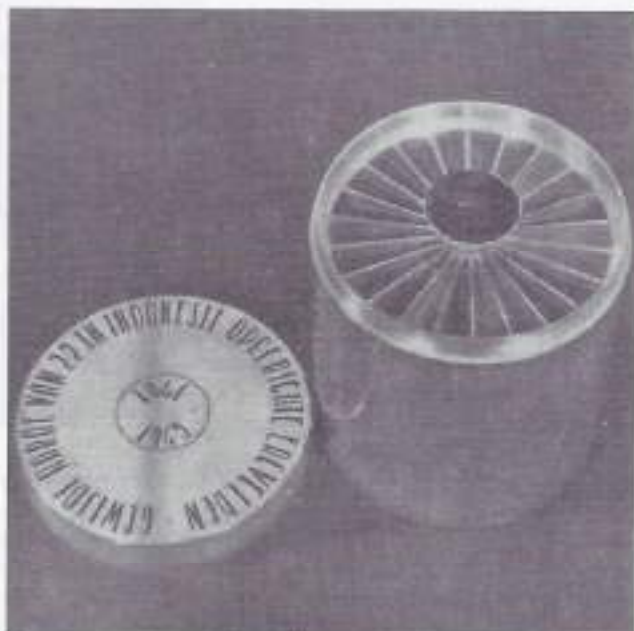
E E N U R N,

houdende aarde van elk der twee en twintig Erevelden, welke
verspreid liggen over de Indonesische Archipel,
als symbool van de opofferingsgezindheid van allen, zowel
burgers als krijgslieden, zonder onderscheid van ras of
landsaard, die vielen in de strijd tegen Japan en voor vrede
en recht en die op deze Erevelden hun laatste rustplaats
vonden,

met het eerbiedige verzoek deze urn te willen doen bijzetten
in het Nationaal Monument te Amsterdam, ten teken van
de innige verbondenheid met hen, die in Nederland in de
strijd voor dezelfde hoge idealen het leven lieten.

en dit is de urn met de 22 sectoren met de aarde van de Erevelden

De eerste ter aarde bestelling op Ereveld Menteng Pulo
vond plaats op 14 december 1946 van het echtpaar
Harreveld.

Op 10 februari 1947 werd als eerste militair begraven
W. van Kammen van 3-12 R.I., het onderdeel waarbij ik
gedurende mijn Indië-periode was ingedeeld.

Aanvankelijk is er over de plaatsing van de Indië-urn
in het Monument op de Dam enige commotie geweest
omdat het monument was bedoeld als een eerbetoon
voor de burger en militaire slachtoffers van de Tweede
Wereldoorlog.

Uiteindelijk is de urn toch geplaatst en de symbo-
liek van het monument is als volgt: "Het Nationaal
Monument op de Dam is het uitgesproken symbool
van het respect van de bevolking voor de Nederlandse
slachtoffers van oorlog en vredesmissies, waar ook ter
wereld. Daarmee is het tegelijk een symbool van natio-
nale eenheid".

De urn is geplaatst in één van de nissen in het monu-
ment.

Sedert een aantal jaren zijn bij de jaarlijkse 4 mei her-
denking op de Dam ook veteranen aanwezig van latere
oorlogen en missies en ook VOMI-Nederland is dan met
een afvaardiging aanwezig.

In deeltje IV van de serie lezen we de ontstaansge-
schiedenis van Ereveld Kembang Kuning in Surabaya.

In augustus 1946 werd in Surabaya een bijkantoor van
de Gravendienst in gebruik genomen. Omdat er zich
zo goed als geen mannelijke vrijwilligers beschikbaar
wilderen stellen, werd een vrouwelijke kracht hiervoor
aangenomen. Zij verzamelde eveneens vrouwelijk
krachten om zich heen; kartografisten, chauffeuses en
graafsters.

Indonesië (voormalig Nederlands-Indië)

Deze vrouwen trokken er op uit om de stoffelijke overschotten van oorlogsslachtoffers op te graven. De jeep werd bestuurd door een chauffeuse, de rammelende weapon-carrier daarachter (beladen met patjols, schoppen en doodskisten) werd eveneens bestuurd door een chauffeuse. Met doodsverachting reden ze naar de zones van Sidoardjo – Porong – Bangil, welke toen nog voor zeer onveilig golden. Ook de begrafenissen en herbegrafenissen werden door een vrouw geleid.

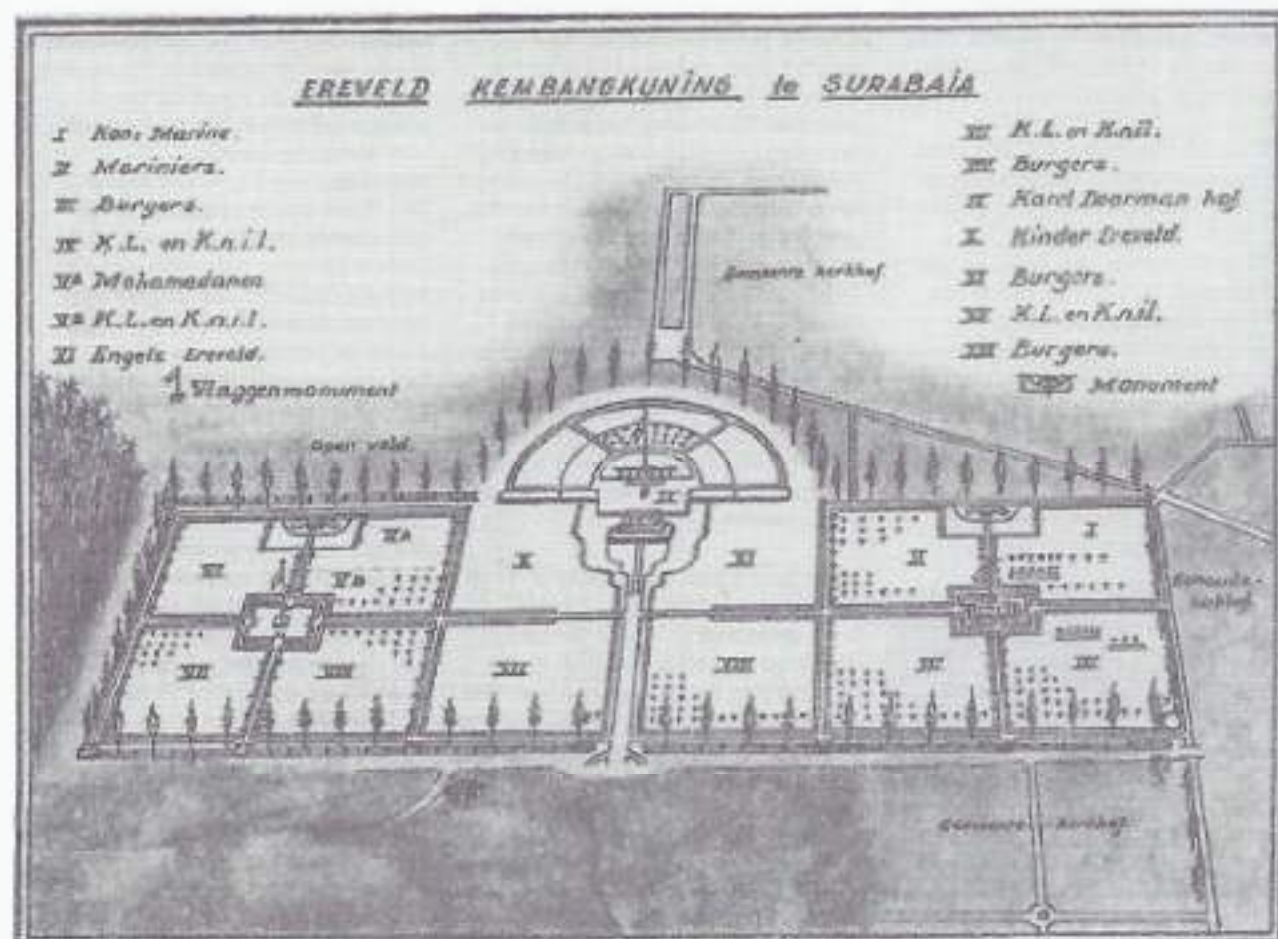
gebed uit met "Mogen zij Rusten in vrede, de mannen van Karel Doorman. Hun geest heeft overwonnen".

Heerjansdam, oktober 2009

Ger de Jong
Ere-voorzitter VOMI Zuid-Holland Zuid

Op 8 maart 1947 werd een sobere inwijdingsplechtigheid van het Ereveld gehouden. In juli 1950 is hetzelfde wakkere vrouwenkorps nog steeds werkzaam bij de Legergravendienst.

Op 24 december 1949 werd op het Ereveld Surabaya de Ere-begraafplaats van de leden der Koninklijke Marine, de "Karel Doormanhof" ingewijd. Tien stoffelijke overschotten van oorlogsslachtoffers van de Koninklijke Marine werden ter aarde besteld. Bij de plechtigheid waren aanwezig: de Adjudant-Generaal gen-maj P. Alons, die de Legercommandant vertegenwoordigde, de Wali Negara van Oost-Java, de heer Ch.O. van der Plas, Commandeur Beckering Vinckers, de Territoriaal Commandant gen-maj J.A. Scheffelaar, kolonel der Mariniers J.A.J. de Bruin en Kapt-Luit ter Zee Van Olm. De vlootalmoezenier en de vlootpredikant spraken een

Een plattegrond van Ereveld Kembang Kuning

De Militaire slachterijen van de VTD in Nederlands-Indië 1946-1950

Nog heden ten dage verschijnen er af en toe gedenkboeken van de Indië-onderdelen. Meestal van een infanteriebataljon, een afdeling veldartillerie, genieveldcompagnie of eskadron pantserwagens. De verrichtingen van zulk soort eenheden spreken de lezers aan. Juni 2008 werd de gang van zaken doorbroken door het verschijnen van het boek "In dienst van de troep" -bevoorrading en transport bij de Koninklijke Landmacht-¹⁾. De logistiek in voormalig Nederlands-Indië 1945-1950 wordt in hoofdstuk 3 beschreven, waar de Verplegings- en Transportdienst (VTD) een belangrijke plaats krijgt. Vermeld is bijvoorbeeld dat de VTD in het ontwrichte land onder andere particuliere slachthuizen in gebruik ging nemen en dat de militaire slagers daar dagelijks inheemse koelen, karbouwen en varkens slachten om de onderdeelskeukens van vers vlees te voorzien. Hier blijft het dan echter bij en er wordt niet verder ingegaan op de problemen die ontstonden toen de VTD militaire slachthuizen in gebruik wilde gaan nemen. In dit artikel wil ik een tipje van de sluiter lichten, want er is slechts weinig over de militaire slachterijen bekend.

- Het ligt voor de hand dat vers vlees slechts kon worden verstrekt als er
- a) slachtvee beschikbaar was, alsmede
 - b) een slachthuis met koud en warm water en tenminste daarbij nog enig slagersgereedschap
 - c) slagers die het vee op een reguliere manier konden slachten en
 - d) een keurmeester die het vlees voorafgaande aan de verstrekking keurde.

Van dit alles was in het ontwrichte Indië nauwelijks iets aanwezig.

De bouten worden door de Chinese hulpslagers van de onbruikbare delen ontdaan

In de eerste fase van de verzorging van de troep (1945-1946 op Malakka en Java) met levensmiddelen (toen verpleging genoemd) werd daarom ruimschoots gebruik gemaakt van vlees in blik. Grote hoeveelheden comed beef bijvoorbeeld - afkomstig uit Argentinië dat tijdens de Tweede Wereldoorlog onvoorsteerbare hoeveelheden van deze merkwaardige taps toelopende blikjes met vlees produceerde en aan de geallieerden leverde - werden naar Indië verscheept. Dan waren er de Amerikaanse blikjes met luncheon meat (een soort lunchworst) genaamd "spam". Bij de Canadezen werd deze "spam" zo veelvuldig en in grote hoeveelheden aangevoerd en voorgeschoteld, dat de Canadese vrijwilligersmedaille voor 18 maanden dienst in oorlogstijd de "spam-medaille" werd genoemd.

Na aankomst van de Nederlandse troepen op Java begin 1946 trachtte de VTD al spoedig vers vlees te verstrekken. Echter, de particuliere slachthuizen werkten niet meer en zo wel dan waren ze niet in staat de vereiste hoeveelheden en kwaliteit aan het leger te leveren. Dit leidde er toe dat in de grote steden, Batavia (Jakarta), Bandoeng, Semarang en Soerabaja en later ook op Sumatra, Palembang, Padang en Medan militaire slachthuizen in gebruik werden genomen. Bij elk verzorgingspeloton²⁾ waren organiek drie slagers ingedeeld die met inheemse (veelal Chinese) loonslachten aldaar het door het gouvernement opgekochte vee slachten. Na de komst van meer troepen, toen de aantallen te slachten vee groter werden, zijn ook militairen die van huis uit slager waren bij de onderdelen en in de slachthuizen te werk gesteld.

Zoals gezegd: er was weinig of niets over deze militaire slagers in de archieven te vinden totdat ik stuitte op een serie artikelen in het Nederlandse Slagersvakblad van eind 1947. Deze artikelen getiteld "Slagers in de rimboe" zijn geschreven door korporaal-OVW A.Th. Lieverse. Hij had een slagersvakopleiding gehad en was reeds enige jaren in een burgerslagerij in Nederland werkzaam geweest. Hij was oorspronkelijk met het OVW-bataljon 7-3 RI medio 1946 naar Indië gegaan. Dit bataljon werd bij aankomst in Indië opgesplitst

en verdeeld over de andere infanteriebataljons die onder de sterkte waren. Hij werd toen ingedeeld bij de ondersteuningscompagnie van het KNIL-Bataljon Infanterie IV, het Prins Bernhardbataljon, en werd groepscommandant bij het PAG- (6-ponder) peloton. Dit bataljon vertrok najaar 1946 van West-Java naar Medan op Noord-oost-Sumatra en aldaar ingedeeld bij de Z-brigade.

De Territoriale Verplegings- en Transport Officier (TVTO) van de Z-brigade, kapitein-KNIL D.J.F. Hermens, wilde daar overgaan tot het slachten van vee en het verstrekken van vers vlees. Hij ging op zoek bij de onderdelen naar ervaren slagers omdat eind 1946 te Medan nog geen verzorgingspeloton was gearriveerd. Via de bataljonsadministratie van Inf IV werd Lieverse als beroepsslager ontdekt en tot chef van een op te richten militaire slagerij gebombardeerd. Medan was nog maar net van de Engelsen en Brits-Indiërs overgenomen. Hun slachtplaats was niet meer dan een afdak zonder wanden en een vloer van aangestampte aarde. Van het geslachte vee werden de bouten in de rondomstaande bomen gehangen omdat hangrekken niet aanwezig waren. Heet water werd gekookt in een 200-liter drum boven enige op elkaar gemetselde stenen als stookplaats. Zo kon Lieverse natuurlijk niet werken! Hij ontdekte een leegstaande, door de Jappen gebouwde, loods. Nadat de verwaarloosde loods met een dak van atap (palmbladeren) grondig was uitgemest - vele vrachtwagens met rommel, vuil en weggekapt begroeiing moesten worden verwijderd - ging Lieverse op zoek naar inventaris voor zijn slachterij. Wel waren vier ingemetselde kookketels aanwezig en nam hij twee grote aluminium koelkasten van de Brits-Indiërs over, elk met een inhoud van viereneenhalf m³. Echter geen elektriciteit, de koeling in deze kasten werd verkregen door er staven ijs in te leggen. Voor het maken van worst waren echter ook vleesmolens nodig en een zogenaamde worststopmachine, deze waren er niet en in zijn verslag beschrijft Lieverse hoe hij aan een worststopmachine kwam.

¹⁾Op een goede dag reed ik door de buitenwijken van Medan tot ik in een

Het aangekochte vee dat nog enige tijd gemest werd, is gebrandmerkt V&T zodat bij uitweiden buiten de veekraal geen twijfel bestaat over de eigenaar

straat kwam waar een rij afgebrande huizen stond. Bij één van die ruïnes was een gewezen werkplaats waar met grote letters "Worstwinkel" op de resterende muur prijkte. Ik was toen nog bezig de inventaris voor ons slachthuis bijeen te zoeken en ik ging eens rondkijken of er iets van mijn gading te halen was. Toen ik door de rimboe - die om het huis was gegroeid - heen gebroken was, zag ik daar in al zijn roestbruine heerlijkheid een worststopmachine staan. Hoe bestaat het, dacht ik. Maar bij nadere beschouwing zonk de moed in mijn schoenen want de slinger was er niet en één van de kamwielen was verdwenen. Ook de stophoorns waren er niet meer, de deksel was niet dicht te krijgen en het geheel was flink verroest. Maar opeens dacht ik: wij hebben ook nog zo iets als de Leger Technische Dienst (LTD), dus gauw maar een paar man opgehaald en er mee naar de LTD. Een luitenant zei mij dat ik het maar in de werkplaats moest zetten en dat zij er wel eens naar zouden kijken. De volgende dag ging de telefoon, ja met korporaal Lieveerse van de Militaire Slachterij. Met de LTD hier, willen jullie zo vrien-

delijk zijn om dat bonk roest weg te halen want daar is niets mee te beginnen. Weg visioen van moole stopmachine. Maar terug van de LTD schoot mij door de gedachten: dan maar naar de genie. Die beschikte over de complete werkplaatsen van de Deli Spoorweg Maatschappij. Vol goede moed ging ik naar de genie en ook daar hetzelfde smoesje: zet maar neer, we zullen wel eens kijken. De volgende morgen: geen telefoon, veertien dagen achter elkaar niet. Toen ik na drie weken eindelijk de moed had om weer naar de genie te stappen, mij heel correct wist te melden om daarna heel schuchter naar de worststopmachine te vragen, dacht ik dat er wel een onweersbui zou losbarsten. Zo van: "of je dat ding nooit zou komen terughalen, enz". Ik zag alweer iets in de hoek liggen dat nog enige sporen van een stopmachine vertoonde. Maar toen ik in de werkplaats kwam, stond daar m'n stopmachine kant en klaar. Ik kon wel schreuwen van blijdschap, werkelijk waar, onze genie had weer eens een kunststukje geleverd. De stopmachine was compleet met slinger, kamwiel en stophoorns: in

één woord, hij was af! Verder kreeg ik de beschikking over twee kleine en een grote vleesmolen, alles met handkracht te bedienen. Elektrische machines waren er niet". Aldus korporaal Lieveerse.

Aangezien de eentonigheid van het broodbeleg: jam en kaas, afgewisseld door kaas en jam aangevuld met vis in blik (de eeuwige herring in tomatosauce) kon nu leverworst, tongenworst en rookworst worden gemaakt. De militaire slachterij in Medan heette dan ook: "Het knakworstje".

Het rundvee werd door het leger aangekocht, desnoods in een andere streek of eiland en per schip aangevoerd. In Medan bestond dat voornamelijk uit Bengaals rundvee dat jaren geleden was geïmporteerd uit Brits-Indië. Na aankoop werd het nog enige tijd gemest in de veekraal van de VTD-boerderij die in Medan de weldse naam droeg "Onze laatste hoop". Verder werden er karbouwen (Indische waterbuffels) geslacht, waarvan het vlees grof van draad en niet mals was en minder geliefd bij de consumenten. Het rundvee voor de slacht was niet bijzonder maar de varkens daarentegen maakten weer een heleboel goed. Gemeste varkens werden opgekocht bij de Chinezen en kostten in die tijd in Medan 2 roepia's per kilo levend gewicht. Inheemse militairen die de mohammedaanse godsdienst beleden, mochten echter geen varkensvlees eten en aan hen werd uitsluitend rundvlees verstrekt ³⁾. Er werd in de regel 's nachts geslacht volgens mohammedaans ritueel, dus zonder schietmasker, waarna het vlees werd gekeurd. Vervolgens werden de voor- en achterbouten afgewogen en zeer vroeg in de ochtend door de klanten afgehaald. Het vervoer geschiedde in zogenaamde vleeskisten, grote

Een karbouw gereed voor de slacht, op de achtergrond het Bengaals rundvee

Hier worden trots de rookworsten, vervaardigd in de militaire slagerij te Medan, aan de fotograaf getoond

De VTD-slagerij in Medan kreeg de weidse naam "Het knakworstje"

houten kisten die aan de binnenzijde met zink waren bekleed.

Aangezien de gebruikende eenheden niet over koelcapaciteit beschikten, moest het vlees al vroeg in de keukens zijn om uitgebeend te worden, in porties gesneden en bereid te worden. Het vee dat 's nachts werd geslacht moest de komende dag worden gebruikt. In de grote steden waar wel koelhuizen (ijsfabrieken) waren, werd het vlees diepgevroren en enige tijd als voorraad aangehouden.

Volgens de toen geldende rantsoenschalen had elke militair recht op 125 gram vers vlees mét been, later werd dit 150 gram mét been of 125 gram uitgebeend. Dat dit niet altijd lukte blijkt uit een brief van de verplegingsofficier van het Infanteriebataljon 5-11 RI waarin onder andere wordt opgemerkt: "Bij het vlees trof ik aan: luchtpijp, hart en milt dat in Holland niet mag worden verstrekt".

Het geslachte vee wordt gekeurd door de dierenarts of zijn assistent. C-33 Verzorgingspeloton (tweede-luitenant Van Stokkum) kijkt toe

Het Indië-Monument te Wassenaar

Plaats

Bij het Oorlogsmonument aan de Schouwweg.

Onthulling

Het oorspronkelijke monument is op 13 december 1952 onthuld waarna er in 1983 platen zijn bijgevoegd met de namen van zestig oorlogsslachtoffers. Op 20 april 2006 zijn de namen van H.W. Bos en H.H. Levy toegevoegd. De onthulling werd verricht door waarnemend burgemeester dr. L. van Leeuwen en de nabestaande, mevr. W. Bos-Balvert.

Overleden plaatsgenoten

Naam	Geboren	Overleden	Onderdeel	Ereveld
H.W. Bos	08-04-1923	20-04-1949	5-4 RI	Pandu
H.H. Levy	22-02-1925	06-06-1949	6 Gravidie	Kembang Kuning

Ondanks de moeilijke aanloop in een ontredderd land zagen de militaire slagers, bijgestaan door Chinezen of inheemse hulpslagers, kans met beperkte middelen een geïmproviseerd slachthuis in bedrijf te brengen en te houden. Dat dit ook slachtoffers onder de slagers kostte vertelt het boek "Laatste Bericht" door Jack Kooistra (uitgave Penn Communicatie, Leeuwarden 2007), opgedragen aan ruim 5300 slachtoffers. Zo blijkt dat de dienstplichtig soldaat Hendrik ter Haar van het 32e Verzorgingspeloton op 31 december 1948 overleed. Tijdens werkzaamheden in het militaire slachthuis te Soerabaja kapte hij met een hakmes in zijn been, dat door de ernstige verwonding en het bijkomende koudvuur geamputeerd moest worden. Hij gaf te kennen niet verder te willen leven omdat hij niet met één been naar Nederland wilde terugkeren. Mede door zijn depres-

siviteit verslechterde zijn fysieke en psychische toestand zodanig dat hij uiteindelijk aan de gevolgen van dit ongeval overleed.

B.C. Cats, oud-sergeant OZW

Noten:

- 1 Aan de ex-MATers en de ex-Intendantstroepen is dit boek in 2008 gratis verstrekt. De recensie staat vermeld in SOBAT nr. 113 van augustus 2007.
- 2 Voor de verzorging van een infanteriebrigade van ca. 3000 man was een verzorgingspeloton aanwezig dat met één of twee aanvullingsplaatsen de brigade van Levensmiddelen, Brandstoffen, Oliën en Smeermiddelen (BOB-artikelen) en eventueel Munitie voorzag.
- 3 We spreken hier niet over wilde varkens. Militairen in boerlijke streken jaagden op verzoek van de bevolking op de tijden die hun tuinen vernielden, maar nu een welkome aanvulling op het vleesrantsoen werden.

De eerste politionele actie (deel 6)

dagboekantekeningen van 27 juli t/m 27 augustus 1947

Semarang, 07-08-1947

M'n hoofd stond op barsten, ik voelde me misselijk en erg duizelig. Van de reis naar hier kan ik me niet veel meer herinneren, die was lang, zwaar en heel erg stoffig. Ik was van plan om naar het huis te gaan even verderop waar ik een plaatsje heb gevonden. Maar toen ik hier beneden kwam, zag ik dat er heel dichtbij een militaire begraafplaats lag, ik liep er naar toe en werd meteen bevangen door verdriet en onbegrip. Zoveel kruisen daar, allemaal gingen ze zoals ik en ze zullen nooit meer terugkeren. Opeens moest ik even weer denken aan wat ik in Pemalang te horen kreeg, ik las het terug want ik schreef het ook in dit malle opstellenschrift.

Opeens bekleemde het mij dat ik toch ook zo dicht bij de dood kan zijn geweest. Ik kan voor die gedachten geen plaats vinden. De herinneringen aan alles wat er gebeurde na Bandoeng zijn zo vaag, het is alsof mijn gedachten telkens vastlopen, het wordt me dan zwart voor de ogen terwijl de hoofdpijn als het ware kloppend vanuit mijn achterhoofd naar voren komt. Ik ben hier onder een grote waringin op een muurtje gaan zitten om toch even wat op te schrijven. Dat doe ik al heel lang, ik ervaar dat als praten op papier en het geeft mij dikwijls rust. Ik voel het ook al heel lang, vooral na wat er op Patjet gebeurde, als bidden, alsof God met mij mee-leest als ik schrijf.

Wat zou ik nu toch graag even met Tri praten, we weten nog zo weinig van elkaar maar het is ook alsof we in gedachten met elkaar praten. Zou ze mijn brieven gekregen hebben? Ik heb haar en ook thuis niets verteld van het ongeluk, dat staat alleen hier, daar mogen ze zich geen zorgen over maken. Het wordt donker, zo vredig is het hier. God, geef mij kracht en wijsheid!

Semarang, 09-08-1947

Twee dagen zijn we nu hier, we komen allemaal tot rust. We hebben een prachtig huis als kantoor, hier achter me. Ik heb een kamer boven, niet zoveel werk en vooral geen haastwerk meer zoals die week langs de kust. Alles is als een droom voor mij, ik ben zo ontzettend moe

en voel voortdurend die kloppende pijn in mijn hoofd, die me soms gek maakt. Met Van Pampus heb ik nu een paar dagen gewerkt aan een overzicht van alles wat er gebeurde. Ik kan het allemaal niet vatten, wat een wereld, wat een ellende in dit land dat ik zo graag ook mijn land zou willen noemen. Zoals ik het al voelde toen ik als hospik bij 1-11 van Priok naar Tjandjoer ging.

In mijn hart is dit al mijn land. Ik heb toch Esterinah (waarom noemt iedereen haar Truus?). Zij is voor mij het overduidelijke bewijs dat ik hier naar toe moest. Weer komt alles op me af nu ik hier weer op het muurtje zit onder de waringin. Gebeurde het allemaal dit jaar? Patjet, de ontmoeting met de fam. Parto, de gesprekken met de artsen, dit alles moest toch zo zijn, ik trad een heel nieuwe wereld binnen en alles leek zo goed te gaan. De weg lag voor me open, ik kon gaan studeren in Bandoeng, kon daar bij Lammert van Vreden gaan werken en als ik zou afzwaaien, kon ik zo maar een baan krijgen bij het Binnenlands Bestuur en ondertussen naar de opleiding voor het gymnasium op het lyceum.

Dit alles tromt nu weer op me af, ik voel van binnen weer precies hetzelfde en wat was dr. Fokkema blij met die ontwikkeling. Dan opeens dat diepe gat waar ik inviel, dit kan echt niet waar zijn, dit moet een droom zijn, deze weken zijn niet echt, alleen maar een boze droom. Ik weet nu niets van Tri en zij heeft er geen besef van wat er met mij is. Dit knipt me naar de keel, ik krijg het hier heel benauwd van en moet

nu ook stoppen. Maar ik wil dit als een smeekgebed opzenden. God alleen kan mij hier uit helpen, dit kan ik niet op eigen kracht. Ik ga nu even naar boven om Tri een brief te schrijven, zo gaat het niet meer.....

Elisabeth Ziekenhuis, 27-08-1947

Vandaag wil ik proberen alles wat er gebeurde de afgelopen dagen een beetje begrijpelijk op te schrijven en te doen wat de dokter tegen mij zei, rust zoeken en afstand nemen van wat er gebeurde. Ik was echt heel ver weg en ik denk niet dat het me ooit zal lukken dit te beschrijven; hoe ik me voelde toen ik een paar dagen geleden mezelf hier aantrof op dit bed in dit ziekenhuis in Semarang.

Vanmorgen was Robers hier, ik heb hem gevraagd in mijn spullen te zoeken naar een schrift dat ik volgens mij gebruikte als kladschrift voor mijn dagboekantekeningen. Hij kwam terug met dit cahier; dat had hij niet in mijn plunjezak gevonden maar gekregen van Van Pampus die op mijn kamer was. Hij had het meegenomen nadat ze mij hadden weggebracht naar het ziekenhuis. Ik ben daar wel dankbaar voor want nu heb ik ook weer ongeveer kunnen lezen wat er is gebeurd. Maar zo vreemd is dat ik het toch telkens weer moet lezen en dat ik er geen beelden of herinneringen bij heb. Hoe moet ik dat toch duidelijk maken.

H. Bakker
Oldemaad 43
8431 TY Oosterwoolde

De "Spionnenbrug": De Glienicker Brücke tussen Potsdam en Berlijn

Over de rivier de Havel tussen Berlijn-Glienicke (Steglitz-Zehlendorf) en Potsdam-Berliner Vorstadt ligt een brug; de Glienicker Brücke. Deze brug ontleent zijn naam aan de volgende objecten: Volkspark Glienicke met het slot Glienicke en zuid daarvan de parkachtige omgeving Klein Glienicke.

Vroege geschiedenis: 17e en 18e eeuw

Op het einde van de 17e eeuw werd over de Havel een smalle houten brug gebouwd. Deze was in eerste instantie alleen voor de adel bestemd als schakel tussen de paleizen van Potsdam (in het park Sans Souci) en de jachtgronden aan de andere kant van de Havel tussen Potsdam en Berlijn in. In 1753 werd een permanente postdienst tussen Berlijn en Potsdam in gebruik genomen, die van deze brug gebruik mocht maken. Wel werden er bewakers bij de brug geposteerd ter controle. In 1777 werd e.e.a. gerenoveerd: een nieuwe houten-leuningconstructie werd aangebracht en de ophaalbrug werd vervangen. Tussen 1792 en 1795 was de route Berlijn - Potsdam uitgebouwd tot het Pruisische pronkstuk met bij de brug een soort tolhuis. Alleen de adel hoefde voor het passeren van deze brug niet te betalen. De Glienicker brug werd zo de eerste permanente controlepost.

Latere geschiedenis: 19e en begin 20e eeuw

In 1831 werd in aanvulling op de houten brug begonnen met de bouw van een stenen brug. De Pruisische hofarchitect Karl Friedrich Schinkel was de ontwerper. De brug kreeg een totale lengte van ruim 177 meter en was bijna 9 meter breed. Op 30 september 1834 werd de nieuwe stenen brug ingehuldigd. Door de toename van het verkeer werd in 1906 begonnen met het versterken van de brug d.m.v. een stalen constructie. Op 16 november 1907 werd de nieuwe stalen brug geopend voor het verkeer. Een buslijnverbinding en later ook een tramverbinding tussen Berlijn en Potsdam maakten uitgebreid gebruik van deze brug. De brug ontwikkelde zich tot een toeristische bestemming omdat er ook rondleidingen werden georganiseerd.

In 1934 werden de tramsporen en leidingen verwijderd en werd er een asfaltverharding aangebracht. De oorspronkelijke keizerlijke weg 1 over de Glienicker brug werd een van de drukste wegen van Duitsland.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog

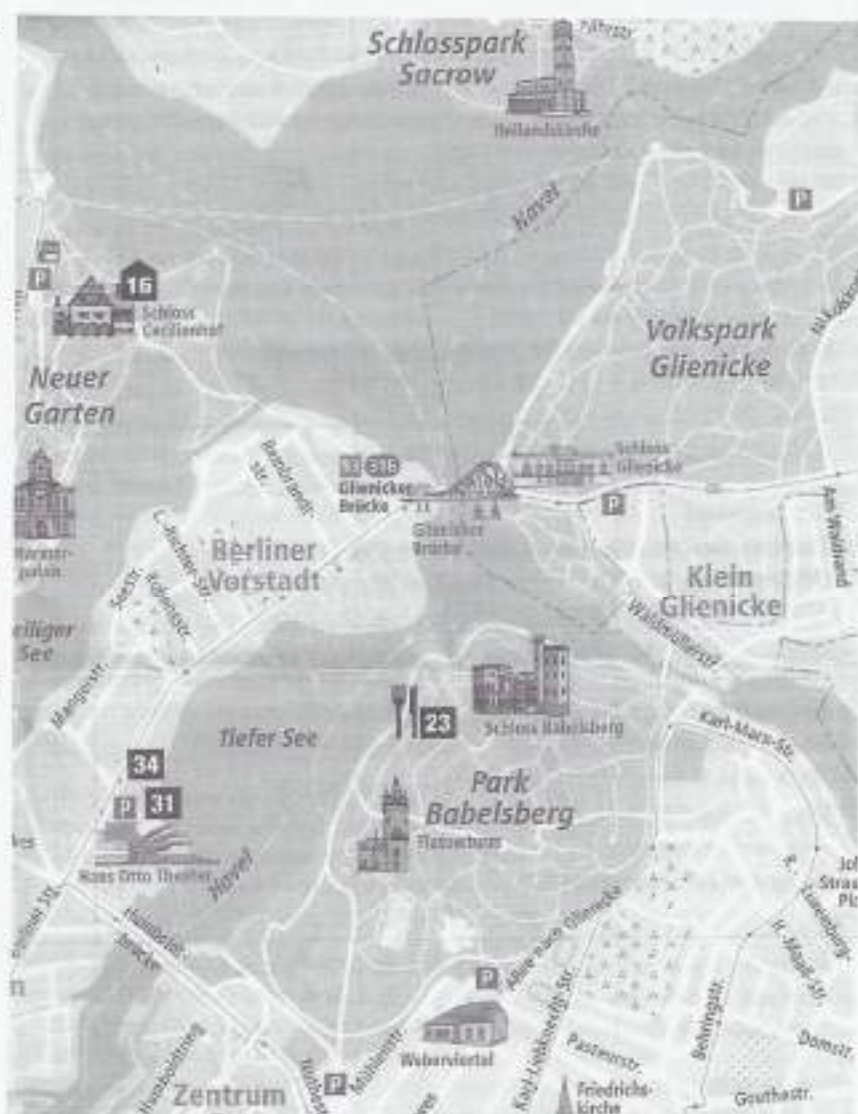
Tijdens de oorlog werd er weinig gebruik gemaakt van de busverbinding over de brug. Daarom werd begin 1945 gestopt met deze busverbinding. In de laatste dagen van april 1945 vonden er gevechten plaats tussen de Duitse Wehrmacht en het Rode Leger in de nabijheid van de brug. Als voorzorgsmaatregel waren alle pijlers van de brug voorzien van explosieven. Russische tanks openden het vuur op de brug vanuit de rand van Potsdam en vanuit Babelsberg.

Waarschijnlijk werden enkele explosieven getroffen, waardoor een deel van de brug de lucht inging.

Na de Tweede Wereldoorlog

Na de oorlog werd naast de vernielde brug een tijdelijke houten constructie gebouwd. Bovendien werd een bootverbinding onderhouden door de stoomboot "Potsdam". Hierdoor was er weer verbinding mogelijk tussen Berlijn en Potsdam. Dit was tevens van belang voor de "Conferentie van Potsdam", die plaats vond in het slot Cecilienhof.

Op 3 november 1947 begon de wederopbouw van de brug. O.l.v. Hans Delmer werd een nieuwe stalen constructie als bovenbouw op de brug gezet, die voorts nagenoeg de oude vorm werd hersteld. Gevoel was wel dat de breedte van de totale

rijbaan slechts 11 meter bedroeg. Op 19 december 1949 werd de brug heropend, waarbij veel hoge DDR-functionarissen aanwezig waren. De naam van de brug werd meteen veranderd in "Brug van de Eenheid". Precies in het midden van de brug werd een witte kalklijn getrokken: de grens tussen de DDR en West-Berlijn. De geïmproviseerde houten brug werd vervolgens in 1950 afgebroken.

De uitwisselingen tijdens de Koude Oorlog

Vanaf 1952 werd de brug voor autoverkeer van burgers afgesloten. Een speciale vergunning was vereist voor passage te voet. Alleen de Military Liaison Mission mocht ongehinderd passeren. Het grote voordeel van de Glienicker brug was haar open ligging, maar toch ook hermetisch voor publiek kon worden afgesloten. vlakbij de brug lag de "Villa Kampfmeyer" die diende als uitkijkpost voor de KGB.

De uitwisseling van agenten was opzettelijk hier gepland om deze geheim te houden. Dat lukte dus helemaal niet en heeft juist geleid tot grote krantenkoppen. De 1e uitwisseling van spionnen vond plaats op 10 februari 1962. Kolonel Ivanovitsj Rudolf Abel (Hoofd van de Sovjetspionnen in de USA) werd geruild tegen Francis Gary Powers (USA-piloot van een U2-vliegtuig dat

boven de Sovjet Unie was neergehaald).

Op 15 november 1984 werd de brug door de DDR-regering gesloten omdat er geen overeenstemming kon worden bereikt over de financiering van reparaties aan de brug. Op 20 december 1984 werd wel een akkoord bereikt: West-Berlijn zou DM 2.000.000 betalen.

De 2e uitwisseling vond plaats op 11 juni 1985: 23 in de DDR gevan-

gen zittende mensen werden uitgewisseld tegen 4 door de CIA gearresteerde spionnen.

De 3e uitwisseling vond plaats op 11 februari 1986. Vanuit de DDR mogen 4 personen naar het westen, waaronder de Sovjet-dissident Anatoly Shcharansky (later onder de naam Natan Sharansky, minister van Handel van Israël). Vanuit het westen worden 5 personen overgedragen: 2 (Tsjechische) KGB-agenten, een (Sovjet) computerspecialist, een Poolse- en een DDR-agent.

In 1988 breken een drietal vluchtelingen uit de DDR met een vrachtauto door de blokkades op de brug, waarna de brug door de DDR weer wordt gesloten. Vanaf 10 november 1989 (de dag na de val van de muur) wordt de Glienickerbrug weer geopend. En vanaf de Duitse eenheid werden alle controlemaatregelen, die sedert 10 november 1989 al waren beperkt, volledig ingetrokken: de brug is voor iedereen vrij toegankelijk. Het gebied rondom de brug is door UNESCO opgenomen op de Wereld-erfgoedlijst.

Bronnen: Wikipedia en eigen bezoek

W.P.

Nederlandse Veteranendag

Zaterdag 26 juni te Den Haag

Veteranendag Koninklijke Marechaussee

Vrijdag 24 september te Apeldoorn

Doelgroep: Alle veteranen van de Koninklijke Marechaussee

Veteranendagen Koninklijke Luchtmacht

Woensdag 8 september en donderdag 9 september op Vliegbasis Eindhoven

Doelgroep: Alle veteranen van de Koninklijke Luchtmacht

Landmachtdagen 2010

Deze vinden plaats op 29 en 30 mei op de Johannes Postkazernie te Havelte (Drenthe)

Luchtmachtdagen 2010

Deze vinden plaats op 18 en 19 juni op Vliegbasis Gilze-Rijen

Marinedagen 2010

De marine slaat in 2010 een jaartje over

Toekenning VOMI-legpenning

Enkele dagen voor zijn commando-overdracht op 18 december 2009 aan kolonel der Cavalerie G.H.J. Noordanus mocht de Commandant van het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek (KTOMM Bronbeek), kolonel der Huzaren J.C.L. Bolderman, de VOMI-Legpenning (met het volgnummer 4) in ontvangst nemen.

Nadat het bestuur van VOMI-Nederland tot toekenning daarvan aan het KTOMM Bronbeek had besloten, heeft op maandag 14 december jf. de voorzitter van VOMI-Nederland, de heer L. Noordzij, tijdens een bijzondere bijeenkomst de VOMI-Legpenning met bijbehorende oorkonde op het Landgoed Bronbeek te Arnhem uitgereikt aan kolonel

Bolderman. Bij de uitreiking waren niet alleen de VOMI-bestuursleden Orsel en Patist aanwezig, maar ook de nieuwe commandant, de staf van Bronbeek en alle inwonende oud-militairen die keurig in het veteranentent waren gestoken. Kolonel Bolderman gaf aan zeer verheugd te zijn met deze onderscheiding voor het Tehuis, te meer daar het van een doelgroeporganisatie kwam. Hij beloofde om Legpenning en Oorkonde een prominente plaats in het Tehuis te geven. Een luid applaus van de inwonenden gaf aan dat ook zij zeer met deze waardering in hun nopjes waren.

Toekenning van de VOMI-Legpenning vond plaats om redenen van:

- De unieke rol die het Tehuis sedert 1863 vervult in de opvang en verzorging van militairen van het voormalig KNL;
- De rol die het Tehuis sedert 1970 op uitstekende wijze vervult met betrekking tot de ouderenzorg aan oud-militairen beneden de rang van officier voor de gehele Nederlandse krijgsmacht;
- De voortdurende inspanning die wordt geleverd om de kennis en

het bewustzijn van het koloniale verleden van Nederland, met name te aanzien van voormalig Nederlands Oost-Indië, te vergroten door permanente en wisselende exposities in het museum;

- De gewaardeerde mogelijkheid die door het plaatsen en onderhouden van monumenten in het park van het Tehuis geboden wordt om de militairen van het KNL, in actieve dienst overleden personeel van de KL en de slachtoffers en nabestaanden van de strijd in Zuidoost-Azië gedurende WO II en de Bersiap-periode, te gedenken en te herdenken.

OPEN DAGEN voor aspirant-bewoners op Bronbeek

Toelatingseisen zijn verruimd!

Het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum (KTOMM) Bronbeek te Arnhem organiseert voor gepensioneerde, vrijwillig gediend hebbende militairen van alle krijgsmachtdelen (m/v) die opgenomen willen worden in het militair verzorgingshuis Bronbeek dit jaar Open Dagen op maandag 8 maart, maandag 7 juni, maandag 6 september en maandag 29 november 2010.

Tijdens deze Open Dagen maakt u tussen 11.00 uur en 15.00 uur kennis met de leiding van Bronbeek en met andere bewoners en krijgt u, inclusief rondleiding en lunch, een compleet beeld van het leven op het Landgoed Bronbeek. Ook wordt u uitgebreid geïnformeerd over de (in samelijking tot andere verzorgingshuizen) gunstige bijdrage in de verzorgingskosten.

U komt in aanmerking voor opname in het militair verzorgingshuis Bronbeek, indien u:

- 55 jaar of ouder bent, alleenstaand en nog in staat bent om de algemene dagelijkse handelingen zoals wassen/douchen en aankleden zelf uit te voeren en niet behoort tot de categorie officieren;
- onder oorlogsomstandigheden of andere, naar het oordeel van de Minister van Defensie daarmee vergelijkbare omstandigheden heeft gediend; in krijgsgevangenschap heeft verkerd of heeft deelgenomen aan het verzet, dan wel bruisen Nederland heeft gediend bij een eenheid die door de Nederlandse regering is uitgezonden of ter beschikking is gesteld van de Verenigde Naties of van andere internationale organisaties;

- beschikt over minimaal 15 pensioenjaren als militair (troepenjaren tellen dubbel)*.

* De Minister van Defensie heeft persoonlijk in november 2007 toestemming gegeven tot het laten vervullen van de eis van minimaal 15 pensioenjaren als militair voor oud-dienstplichtigen en Kort Verband Vrijwilligers uit de periode 1940-1962!

Aanmelding voor deelname aan de Open Dagen kan

- telefonisch (026-3763518, b.g.g. 026-3763555) of
- schriftelijk. Adres: KTOMM Bronbeek, Velperweg 147, 6824 MB Arnhem.

Los daarvan kunt u te allen tijde de informatiepagina voor aspirant-bewoners inclusief aanmeldingsformulieren schriftelijk aanvragen.

Ik hoop u spoedig op Bronbeek te mogen verwelkomen.

Commandant Koninklijk Tehuis voor
Oud-Militairen en Museum Bronbeek
w.g.
G.H.J. Noordanus
Kolonel der Cavalerie

De Nationale herdenking te Roermond in 2010 en daarna

De jaarlijkse herdenking bij het Nationaal Indië-monument in het Herdenkingspark Hattem zal op zaterdag 04 september 2010 en daarna elke eerste zaterdag van de maand september plaatsvinden.

De redenen voor het verlaten van de bekende 7e september hebben alles te maken met de toenemende

verkeersdrukke, voldoende capaciteit van het openbaar vervoer, beschikbaarheid van autoriteiten en militaire ondersteuning tijdens werkdagen.

Navraag bij het Nederlands Instituut voor Militaire Historie en bij de Gemeente Roermond hebben niet tot bezwaren geleid tegen deze datum.

Wij hopen u 04 september a.s. wederom te mogen verwelkomen.

Namens het bestuur van de Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962,

Mr. P.G.M. Limpens, Voorzitter
G.J. Plattel, Secretaris

Het postuum toekennen van onderscheidingen

Met enige regelmaat ontvangt het bestuur van VOMI-Nederland verzoeken in het kader van het postuum toekennen van het Ereteken voor Orde en Vrede en van het Mobilisatie-Oorlogskruis. Beide onderscheidingen kunnen nog steeds postuum worden toegekend. Het initiatief tot het aanvragen moet liggen bij de nabestaanden.

Indien gewenst zal het bestuur van VOMI-Nederland daarbij graag behulpzaam zijn.

Rectificatie

In "SOBAT" nummer 127/december 2009 stond op pagina 21 een artikelje over het Indië-Monument te Delft. In de opsomming van de overleden plaatsgenoten stonden achter G. van der Spek een onjuiste datum van overlijden en een onjuist onderdeel vermeld. Datum overlijden moet zijn: 19-02-1949. Onderdeel moet zijn: 1-5 GRPT.

Onze excuses.

**het einde van onduidelijkheid.
Monuta vertelt u alles over
protocol en ceremonieel
bij een veteranenuitvaart.**

kijk op monuta.nl/veteranen of bel Monuta,
team bijzondere uitvaarten, telefoon (055) 527 42 75

Monuta

het einde

SOBAT

Nieuwjaarswensen basis voor hechtere samenwerking

Tekst: Jan van Alphen
Foto's: Jos Mol

In gebouw R van de Bernhardkazerne te Amersfoort verzamelden zich 14 januari jl. besturen en vertegenwoordigers van de Bond van Wapenbroeders (BvW), van de Vereniging VOMI-Nederland (VOMI) en van de Federatie van Verenigingen van Indië Militairen (FIM). Ook leden van de Raden van Advies van BvW en VOMI alsmede de directeur van het Veteraneninstituut, KTZA Frank Marcus, gaven acte de présence. Het idee om de nieuwjaarsbijeenkomst voor de drie gelijkgestemde verenigingen gelijktijdig te laten plaatsvinden, viel bij de ruim opgekomen deelnemers(sters) in goede aarde. Het leidde tot een geanimeerde stemming, die na het aanhoren van de speeches van de voorzitters Dries Knoppien -BvW-, Leen Noordzij -VOMI- en Cees Aarts -FIM- onder het motto "dat moeten we meer doen" nog bleek toegenomen. Voorzitter Knoppien had de gemeenschappelijke gevoelens bijkbaar goed verwoord, want heren Noordzij en Aarts pasten de lengte van hun voorgenomen betogen zodanig aan dat er voldoende tijd overbleef voor het heffen van de glazen op 2010. De ruimhartig geserveerde hartige hap zorgde er voor dat het Paresto-personeel hun handvaardigheid met bierpomp en flessen veelvuldig konden demonstreren.

Bondskruis voor Frits Dijkstra

Voor de vele jaren enthousiaste inzet van wapenbroeder Frits Dijkstra (tot voor kort nog voorzitter van de

FIM) was er de terechte waardering in de vorm van het Bondskruis van Verdienste dat hem na een laudatio door voorzitter Knoppien op de revers werd gespeld.

Dries Knoppien opende zijn toespraak met: "Het is uniek, dat vandaag drie verenigingen voor het eerst broederlijk op deze bijeenkomst aanwezig zijn. Bijzonder omdat ik U allen vooraf een zinnig, voorspoedig maar vooral gezond 2010 mag toewensen. *Uit respect voor de kameraden die ons in het afgelopen jaar zijn ontvallen en de gesneuvelde militairen in Afghanistan en hun nabestaanden, verzoek ik u, voor zover u dat kunt, te gaan staan voor een moment van bezinning. Dank u wel*".

En verder zei hij o.a.: "Iedere gemeenschap zoals de Bond van Wapenbroeders, maar dat geldt volgens mij ook voor de VOMI en de FIM, ongeacht in welke omstandigheid zij verkeert, is immers alleen gebaat met een positieve instelling van haar leden, die zich medeverantwoordelijk voelen voor haar welzijn. Want, dames en heren, ik ben ervan overtuigd dat we alleen met een dergelijke instelling aan de politiek en de

samenleving kunnen laten zien, dat de leden van de VOMI, de FIM en de Bond van Wapenbroeders terecht een eenheid in verscheidenheid zijn. Ik spreek dan ook graag de wens uit dat alle leden van de drie samenwerkende verenigingen naar eer en geweten zullen meewerken aan het welzijn van hun leden en zo een positieve impuls geven aan het slechten van mogelijke barrières uit het verleden. De voortekenen zijn door de vele positieve reacties hoopgevend".

Met het oog op de garantie van continuïteit in de toekomst sprak VOMI-voorzitter Noordzij de belofte uit de organisatie van de nieuwjaarsbijeenkomst in 2011 door de VOMI ter hand te zullen nemen. FIM-voorzitter Cees Aarts bracht de lach op de gezichten door het verhaal van een in een autobus gestapt paard (nog eens) te vertellen. Op de vraag van de buschauffeur, vanwaar die aanwezigheid, kwam het antwoord: "Morgen is mijn fiets uit de reparatie en dan ga ik daarop weer naar mijn bestemming".

Conclusie van uw rapporteur: "De drie verenigingen zijn in ieder geval in een goede stemming aan 2010 begonnen".

UNDANGAN • UITNODIGING

Selamat datang • Hartelijk welkom!

PASAR MALAM BALI 2010 in de IJsselhallen, Rietweg 4, Zwolle.

GRATIS ENTREE VOOR VETERANEN
op verfoen van veteranenpas.

Speciaal voor veteranen:
VETERANEN-MENU (NAS RAMES) € 6,00 p.p.
hannen bij de receptie verkrijgbaar (bij de ingang).

Openingstijden:

Zaterdag 3 april 14.00 – 22.00 uur
Zondag 4 april 12.00 – 22.00 uur
Maandag 5 april 12.00 – 19.00 uur

Organisatiebureau: R.E.F.

Rodijn Exhibits Inzorges
Thomas & Korpelaar 17-19, 8021 BG Zwolle
Telefoon 030 451 32 32
Website: www.halfwoel.nl

Uitreiking nagedachtenisoorkonde

Twintig nabestaanden van militairen die tijdens een missie omkwamen, hebben op 11 december 2009 een nagedachtenisoorkonde ontvangen. De Minister van Defensie, Van Middelkoop, reikte de oorkonde en een speciaal vervaardigde sculptuur uit. De groep nabestaanden vormt een afspiegeling van alle militaire missies waar Nederland de afgelopen 60 jaar aan heeft deelgenomen. "Zij vielen op het veld van eer", hield Van Middelkoop de nabestaanden voor. "Dat klinkt als een uitdrukking uit het verre verleden. Toch wordt daarin nog altijd zeer helder uitgedrukt dat wij een militair eren wanneer hij zijn leven heeft gegeven voor een hoge waarde, voor het recht, voor de vrede, voor onze vrijheid. Dat

verdient het diepste respect. Met de uitreiking van de nagedachtenisoorkonde geeft de Nederlandse regering uiting aan dat respect".

In 2008 reeds heeft de regering besloten de nagedachtenisoorkonde weer in ere te herstellen. De oorkonde en het bijbehorende beeld worden uitgereikt aan de nabestaande die het dichtst bij de omgekomen militair heeft gestaan, zoals echtgenoten of geregistreerde partners. Zij bepalen zelf wie de oorkonde en sculptuur in ontvangst neemt. Ook mogen zij zelf kiezen of ze deze in soortgelijke bijeenkomsten als 11 december 2009 in ontvangst willen nemen of dat ze de oorkonde door de commandant van een eenheid - waartoe de omgekomen militair behoorde - laten uitreiken of dat de oorkonde wordt opgestuurd.

De oorkondetraditie raakte eind jaren '40 van de vorige eeuw in onbruik. De toekening vindt daarom met terugwerkende kracht plaats vanaf de militaire inzet in Nederlands-Indië. Sinds december 1949 is namelijk geen oorkonde meer uitgereikt. In

totaal komen ongeveer 700 nabestaanden in aanmerking voor de oorkonde.

Kunstenaar Ad Haring heeft de sculptuur (een bronzen beeldhouwwerk van een groep anonieme militairen), behorend bij de nagedachtenisoorkonde, speciaal voor dit doel vervaardigd.

Th.R.

Herdenking

Op woensdagmorgen 31 maart 2010 wordt de jaarlijkse herdenking gehouden van de in Indië achtergebleven Veiser-sobats bij het monument op het Ereveld van de Begraafplaats "Duinhof" aan de Zeeweg te IJmuiden. Aan de herdenking gaat een "Stille tocht" vooraf om 10.45 uur vanaf de aula van de Begraafplaats "Duinhof".
Info: S. Wolthuizen,
tel. 0255-515057.
E-mail: Stef.Wolthuizen@planet.nl

Reünie

8e Genievelddie en 3e EM-peloton

Datum: Woensdag 14 april 2010
Locatie: Kumpulan Huize
Bronbeek te Arnhem
Info: C. Groenewoud,
Nlein Amerika 11, 2806 CG Gouda

LSK veteranen (dienstplichtigen lichte 1947 t/m 1950)

Datum: Dinsdag 20 april 2010
Locatie: Kumpulan Huize
Bronbeek te Arnhem
Info: Wim Loman,
tel. 0313-472547.
E-mail: w.loman9@chello.nl

4-7 R.I.

Datum: Donderdag 22 april 2010
Locatie: Generaal-majoor De
Ruyter van Steveninckkazerne te
Oirschot
Info: F. van der Meer,
Londenstraat 118,
2711 DE Zoetermeer
Tel/Fax: 079-3415046.
E-mail: fredvandermeer@tele2.nl

Gezocht

Oudere exemplaren van het orgaan "SOBAT" waar op de cover tekeningen/schilderijen staan afgedrukt van Bram Konings.
Heeft u op zolder of in de kelder mogelijk nog iets liggen waar u niets mee doet? De redactie van "SOBAT" neemt bedoelde exemplaren graag van u over.

Het betreft:

Van de jaargang 1999,
de nummers 63, 66 en 68.

Van de jaargang 2001,
de nummers 76 en 79.

Van de jaargang 2002,
de nummers 82, 84, 85 en 86.

Info gaarne aan:

Redactie-adres "SOBAT":
R. Grit, Balloo 90,
9458 TD Balloo.
Tel: 0592-241361.

Veteranendag

Koninklijke Landmacht

Deze wordt gehouden op
30 mei 2010 te Havelte (Johannes
Postkazerne).

Doelgroep: Alle veteranen die ná
1945 als militair in multinationalaal
verband buiten Europa zijn uitgezonden
(excl. Ned-Indië/N-Guinea en
Korea).

SOBAT

PERSBERICHT

Op zondag 15 augustus 2010 organiseert de Stichting Herdenking 15 Augustus 1945 te Den Haag de jaarlijkse herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog in Zuidoost-Azië. Deze herdenking begint in de ochtend met een herdenkingsbijeenkomst in het World Forum en wordt daarna voortgezet met een ceremoniële plechtigheid bij het Indisch Monument. Na afloop bestaat de mogelijkheid om in het World Forum de kooipoel te bezoeken en tegen contante betaling een Indische maaltijd te gebruiken.

Het thema van de herdenking is het **verzet** in Nederlands-Indië tijdens de oorlog. Dit onderwerp zal uit historisch en persoonlijk perspectief worden belicht. Zodra meer bekend is over de sprekers en de verdere invulling van het programma, zult u hierover de komende maanden worden geïnformeerd via onze website www.indieherdenking.nl.

Heeft u belangstelling en u bent geen donateur/trice van de Stichting Herdenking 15 Augustus 1945, dan kunt u zich als belangstellende opgeven door verzending van een briefkaart of per e-mail (info@indieherdenking.nl) aan:

Stichting Herdenking 15 Augustus 1945
Postbus 85747
2508 CK DEN HAAG

onder vermelding van:

naam
adres
postcode en woonplaats
telefoonnummer

Na ontvangst van uw aanmelding ontvangt u EIND MEI 2010 een antwoordkaart met gedetailleerde gegevens.

Jubileum concert
10 jaar
The Band of Liberation

27 maart 2010
Hooglandsekerk
Aanvang 20.00 uur
Hooglandsekergracht
Leiden
€10,-

Productie:
Coördinatie: Anneke Wieringa & Management
Harold Feenstra/ingel 06 2031 80 Leiden
www.indieherdenking.nl

SOBAT
SOBAT
SOBAT
SOBAT
SOBAT
SOBAT

Oud en Nieuw Overdenking

Als in een flits
ging een jaar weer henen,
een jaar vol commotie
met vele problemen

Wereldwijd kredietcrisis
bracht velen in paniek,
meer mensen zonder werk
door de graaipolitiek

De beurzen zakten
als nooit tevoren,
maar daar zullen de graaiers
zich niet aan storen

Aanpassing van pensioenen
zat er dit jaar niet in,
doordat de beurzen zakten
stonden zij in de min

De AOW-leeftijd gaat omhoog
maar ik maak me sterk
of het zinvol is
met een rollator naar je werk

Als dit boze plan
in de toekomst door gaat,
loopt men straks de kans
dat men met een rollator in de file staat

Met roken bij cafébezoek
zit men nog in de knel,
mag het in een éénmanszaak
nog even niet of wel

Maar de EU heeft
goed werk gedaan,
want een kromme komkommer
is weer toegestaan

Ze vergaderen zich suf
over Joost mag het weten,
ik vraag me af wat ze
in 2010 weer uit gaan vreten

Het was een jaar
met een slecht einde,
het volk zat
met een bak ellende

Maar het is een
algemeen gegeven,
pessimisme verzuurt
en hoop doet leven

Dus hopen we
dat in 2010
donkere wolken verdwijnen
en we de zon weer zien

L. van Geenen

Nieuwe commandant Bronbeek

In aanwezigheid van vele genodigden, inwoners, personeel en vrijwilligers heeft op 18 december 2009 op het Landgoed Bronbeek in het Reünie- en Congressentrum Kumpulan kolonel der Muzaren J.C.L. Bolderman het commando over het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek (KTOMM) overgedragen aan kolonel der Cavalerie G.H.J. Noordanus.

De scheidende commandant werd op deze dag (tevens de dag waarop hij 58 jaar werd en 35 jaar getrouwd was) vanwege zijn verdiensten door Hare Majesteit de Koningin benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau "met de zwaarden". Onder groot applaus van de aanwezigen werden hem de daarbij behorende versierselen opgespeld.

Ereschuld? Ereplicht! Ereveld! Een tussenstand

Op de oproep om aanvullingen, correcties en dergelijke te geven op mijn in het oktober-nummer 2009 van "SOBAT" geplaatste artikel over vermiste KL-militairen in Indië over de periode 1945-1950, heb ik diverse reacties mogen ontvangen. Soms waren dat blijken van ondersteuning, soms waren het inhoudelijke reacties.

Zo kreeg ik correcties op de gegevens met betrekking tot korporaal A. J. Wouters (en geen soldaat 1) en op de eenheid van M. J. Jordaan die deel uitmaakte van 2-3 RS en niet van 2-3 R.I.

Uit een opgestuurd Veiligheidsrapport d.d. 15 juli 1949 van de 14e compagnie blijkt dat soldaat

OVW J.L.W. Bod waarschijnlijk in zijn eentje een kampong is ingegaan en daar vrijwel zeker is vermoord. Hij is dus niet in een gevecht gesneuveld. Over de vermisten van 4-7 R.I. is het laatste woord nog niet gesproken. Van de oorspronkelijk zeven vermisten staan sinds enkele jaren nu van drie van hen op het verzamelgraf Koenoeng Batoe op het Ereveld Pandu de naam vermeld. Over de lotgevallen van de overige vier is meer informatie vrijgekomen. Het is echter wel zaak om te constateren dat de gouden tip om bovengenoemde sobats terug te vinden, nog niet is ontvangen. Recent mocht ik een brief ontvangen over de lotgevallen van kapitein

Scheepers en sergeant Steggerda. Aan de hand van deze nieuwe informatie doe ik momenteel archiefonderzoek.

Het lijkt erop, let wel het lijkt erop, alsof deze zaak net als die van de momenteel bij de Oorlogsgravenstichting in onderzoek zijnde zaak van Konings en Kraaijenbrink van 4-11 R.I., een sprankje hoop geeft om deze sobats een écht graf te kunnen geven. En daar is het mij uiteindelijk om te doen!

Wordt vervolgd.

Jacques A.C. Bartels

Stichting Steunfonds VOMI-Nederland

De stichting heeft ten doel het ondersteunen van de vereniging VOMI-Nederland, onder meer door het verschaffen of ter beschikking stellen van financiële of materiële middelen aan deze vereniging, alsmede al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door: het verwerken van gelden door middel van bijdragen van particulieren, ondernemers en overheid; alle andere wettige middelen, welke aan het doel van de stichting bevorderlijk kunnen zijn. Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door: subsidies,

retributies, donaties, schenkingen, erfstellingen, legaten, alle andere verkrijgingen en baten. Meerdere nabestaanden van sobats hebben uit hun erfenis reeds geld aan de stichting ter beschikking gesteld. Ook een aantal leden van onze lidverenigingen heeft reeds een donatie gedaan. Het bestuur van VOMI-Nederland roept een ieder op om deze stichting te sponsoren. Men kan dat doen door minimaal € 7,50 over te maken op bankrekeningnummer 12.89.87.049 ten name van Stichting Steunfonds VOMI-NL te Barendrecht. U doet toch ook mee?

Th.R.

Op zoek naar...

Sobat R. van Leeuwen is op zoek naar onderstaande sobats:
Piet Hogenveen, Cees Lok en Jaap van 't Kruis (LTD 720) uit Aarlanderveen en Nieuwveen
Piet Habermail (33 AAT) uit Nieuwveen,
Dick Esveld (4-2 R.I.) en Adriaan Broer (4 GRG) uit Ter Aar.

Info gaarne aan
R. van Leeuwen,
Ladogameerhof 227,
1060 RG Amsterdam.
Tel. 020-6945231.

SOBAT

HORECAPLEIN CARNISSELANDE

www.horecapleincarnisselande.nl

Barendrecht

Heerlijk vertoeven

Het horecaplein is een unieke locatie in Carnisselande. Met een diversiteit aan restaurants en de parkeergarage onder het Havenhoofd is het er voor elk wat wils.

De ondernemers rondom het Havenhoofd nodigen u graag uit de sfeer te komen proeven. Dit jaar zullen we iedere editie van het Carnissa Nieuws een restaurant op het Horecaplein onder de aandacht brengen.

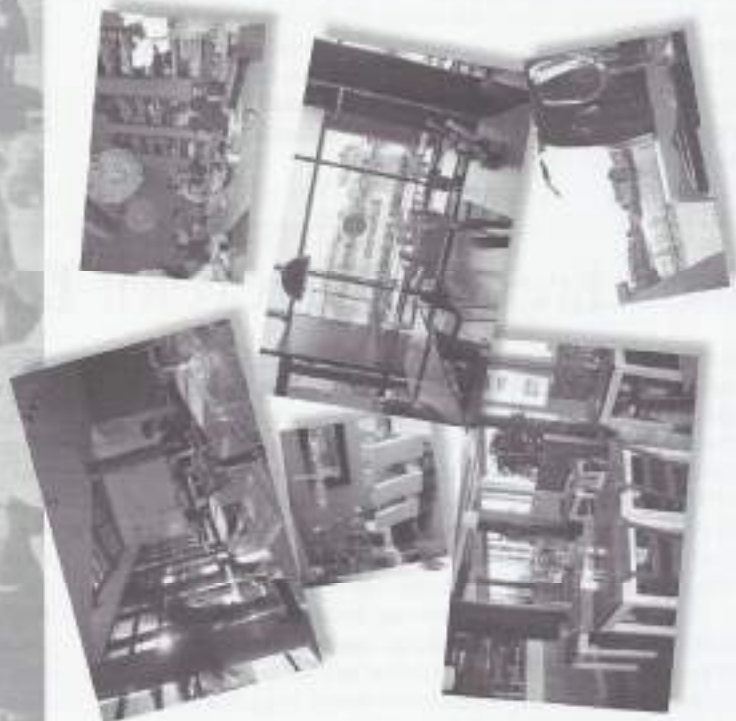

Saboroso
011 451 00 1848 0000

"De Leetante ZIN"

De Seeparel
Dutch

Verzetsster Oost-Azië 1942-1945: "De geest overwint"

De geschiedenis van Nederlands-Indië tijdens de Tweede Wereldoorlog is in de afgelopen jaren vanuit diverse oogpunten belicht, maar nagenoeg altijd met een heel algemeen karakter. In Nederland is de geschiedenis van onze voormalige kolonie heel erg onderbelicht en in het onderwijs wordt er geen tot nauwelijks aandacht aan besteed. Alle aandacht gaat uit naar de Nederlandse geschiedenis en overige wereldgeschiedenis. Gelukkig werd door de NPS met de documentaire "De Oorlog" en "Door Soldatenogen" het verhaal van Nederlandse militairen in het voormalig Nederlands-Indië voor het voetlicht gebracht.

Het verzet in Nederland tijdens de Duitse bezetting heeft in boek, film, documentaire, exposities, e.d. meestal wel aandacht gekregen. Het verzet tegen de Japanse bezetting van Nederlands-Indië (in welke vorm dan ook) is nagenoeg onbekend of alleen in heel kleine kring. Toch heeft de heer M.A. Spaans Azn. hierover in 2004 een heel interessant boek uitgegeven: "De geest overwint". Een heel passende titel omdat deze spreuk voorkomt op de "Verzetsster Oost-Azië 1942-1945".

Om de beloofde dapperheid niet te vergeten werd bij Koninklijk Besluit van 26 oktober 1948, nummer 20, de Verzetsster Oost-Azië ingesteld. Artikel 1, lid 2, luidt: *"Het ereteken kan op voorstel van Onze Minister van Overzeese Gebiedsdelen door Ons worden toegekend aan hen, die zich in de jaren 1942-1945 op door Japan bezet of Japans gebied in Oost-Azië door geestkracht, karaktervastheid of gemeenschapszin op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor door krijgsgevangenschap, internering of anderszins in de macht van de vijand geraakte Nederlanders of Nederlandse onderdanen, dan wel in het verzet tegen de vijand"*.

Van de vele voorgedragen personen werden er 471 met deze "exclusieve" hoge onderscheiding vereerd. Om ieder van deze 471 personen een rol in de geschiedenis te geven, is door de auteur van het eerder vermelde boek onderzoek gedaan in de archieven van het Departement van Koloniën en het Ministerie van

Buitenlandse Zaken, om aldaar te ontdekken waarom iemand feltelijk de Verzetsster Oost-Azië heeft verkregen.

Een voorbeeld hieruit is **Cornelis Willem Kieboom**, geboren in Amsterdam op 5 mei 1896, werkzaam bij het Algemeen Landbouw Syndicaat te Batavia, op 9 of 15 juli 1943 door de Kempeitai gevangen genomen en geëxecuteerd (onthoofd) te Ancol op 23 september 1943. De "Verzetsster" is hem postuum toegekend bij Koninklijk Besluit van 23 mei 1950, nummer 46, met de volgende omschrijving:

"Heeft zich door geestkracht, karaktervastheid en grote trouw aan het Vaderland onderscheiden in het verzet tegen Japan. Wijlen de heer Kieboom behoorde tot de zogenaamde groep "welgeraars", welke een op 30 januari 1943 van de Japanse autoriteiten ontvangen Eedsformulier (een verklaring van trouw aan het Japanse legerbestuur) welgerde te ondertekenen. Vooral het gestelde onder punt 4 van dit Eedsformulier was strijdig met zijn geweten en strookte niet met de opvatting van eer, welke bij hem gold. Dit punt luidde: "Men heeft zijn collega's de raad gegeven en zelf ook er voor te waken, dat bovengenoemde voorwaarden niet worden overtreden, wanneer men er kennis van krijgt, dat iemand ze overtreedt is men verplicht van het geval spoedigst rapport uit te brengen bij de hoofdbambenaar (dit was dus de Japanse autoriteit), wie de zaak aangaat".

Wijlen de heer Kieboom werd voor dit openlijk verzet door de Kempeitai te Batavia zonder vorm van proces te Ancol bij Batavia op 23 september 1943 geëxecuteerd."

Hij wordt met enkele andere medewerkers van het Algemeen Landbouw Syndicaat ook vernoemd in de TROUW van 15 augustus 1996 in het artikel "Het levensverhaal van Luut Ubels (1919-1943) (door haar broer Bert Ubels in een boekje opgetekend). Een kort beginnend citaat hiervan:

"Zij zullen niet oud worden zoals wij, die achtergebleven zijn, oud worden" staat er gebei-

teid in een koperen plaat op de Erebegraafplaats Ancol, de plek waar tijdens de Tweede Wereldoorlog het keizerlijk leger van Japan honderden mensen ter dood bracht: een destijds ruig en eenzaam gebied van moerassen en mangrovebossen langs de kustweg van het oude Batavia naar de haven Tanjung Priok.

Op deze plek stond slechts één boom: daaronder waren enkele vrouwen geëxecuteerd, zo had de doofstomme waker van een nabijgelegen Chinees tempeltje in zijn gebarentaal na de oorlog aan de Graafendienst uitgelegd. Die executie betrof waarschijnlijk Luchien (Luut) Ubels, die daar op 25 september 1943 samen met twee andere vrouwen en veertien mannen werd onthoofd. Naar arrestatie op 27 augustus 1943 en de executie door de Kempeitai (Japanse geheime politie) zijn omgeven door veel onzekerheden. Reden voor haar broer hierover een heel interessant en emotioneel boekje te schrijven.

De "Verzetsster Oost-Azië 1942-1945" bestaat nog steeds, maar wordt niet meer uitgereikt. Velen zijn postuum uitgereikt en nog slechts enkele dragers leven nog. Het is een zeer hoge dapperheidsonderscheiding, die geplaatst moet worden tussen de Bronzen Leeuw en het Bronzen Kruis.

W.P.

SOBAT

Nieuwjaarsreceptie

Evenals vorig jaar hield VOMI Zuid-Holland Noord in samenwerking met de BvW afdelingen Den Haag en Leiden haar nieuwjaarsbijeenkomst in het Instituut Defensie Leergangen in Ypenburg.

Op 15 januari jl. (met een winters landschap) kwamen naar schatting 140 leden van de drie verenigingen naar deze gezellige locatie om de goede wensen voor 2010 met elkaar uit te wisselen onder de tonen van een Leids salonorkest.

De voorzitter van VOMI Zuid-Holland Noord, Wim Topée, heette een ieder welkom en de voorzitter van de BvW Den Haag, André Kok, nam de nieuwjaarstoespraak voor zijn rekening waarbij het accent lag op de bezuinigingen

Voorzitter Wim Topée opent de bijeenkomst en heet een ieder hartelijk welkom.

waarmede Defensie in de komende jaren rekening moet houden. Ook luitenant-generaal titulair bd Ted Meines kreeg het woord en kreeg de handen op elkaar met zijn oproep om als veteranen elkaar vast te houden en te streven naar één grote veteranenorganisatie. Om 16.00 uur werd deze gemoedelijke bijeenkomst besloten met een dankwoord van Wim Topée aan het orkest en aan de medewerkers van Paresto voor de uitstekende catering.

J.W. de Jong

Boekje "Van Kloosterbroeder tot Toewan Besar" beschikbaar

21-08-2009 Rijnswagenaar - In onze dorpskrant hebben een aantal artikelen gestaan over de periode dat onze dorpsgenoot Aan Brin na de tweede wereldoorlog in het voormalige Nederlands Indis als hospitaalvolkshut heeft gewerkt. Er zijn veel verzoeken gekomen om zijn belevenissen in een uitgebreider versie en met meer foto's en achtergrondinformatie als boekje beschikbaar te stellen. Dit boekje met de titel "Van Kloosterbroeder tot Toewan Besar" is nu in een beperkte oplage klaar en wordt in eigen helice uitgegeven. Het kost, exclusief overname post, 10,- euro. De oplage is bestemd voor 600 of meer onderwijsprojecten in de derde wereld.

Het boekje kan worden afgehaald bij de volgende drie adressen in Rijnswagenaar: Pan. Zwassenburg, van Burmanstrijte 17, Pan Leijstra, van Burmanstrijte 10, Dhr. A. Prins, van Burmanstrijte 23. Het kan ook schriftelijk of via e-mail besteld worden bij Pan. A. Leijstra, Van Burmanstrijte 10, 9105 LD, Rijnswagenaar. E-mail: aml.leijstra@az.nl onder vermelding van "Boekje Prins."

Aanmeldingsformulier Defilé Wageningen 5 mei 2010

Naam _____ Voorletter(s) _____

Adres _____

Postcode _____ Woonplaats _____

Telefoonnummer _____

Neemt deel aan het defilé: ja / nee*

Wil meerijden op een voertuig: ja / nee**

Meereizende partner/begeleider: ja / nee*

Naam partner/begeleider _____

* Doorhalen wat NIET van toepassing is.

** Alleen voor MINDER VALIDEN die niet in staat zijn met het defilé mee te lopen.

Partners/begeleiders kunnen NIET meerijden.

Datum: _____

Handtekening: _____

Aanmeldingsformulier **VOOR 1 MAART 2010** opsturen naar:

Secretariaat VOMI Nederland

Van Hobokenhaven 63

2993 HH Barendrecht

Alleen volledig ingevulde aanmeldingsformulieren worden in behandeling genomen

Kamp Amersfoort-film van Pia Media opgenomen in collectie van Holocaust-centrum Yad Vashem

De Pia Media-documentaire 'Kamp Amersfoort, getuigenissen van overlevenden' is opgenomen in de filmcollectie van het Holocaustcentrum Yad Vashem in Jeruzalem. De film kan daar door bezoekers van het museum bekeken worden en zal ook gebruikt worden voor educatieve doeleinden. Pia van der Molen vindt het 'een eer dat haar film in Yad Vashem vertoond kan worden. Maar het is vooral een erkenning voor de slachtoffers van Kamp Amersfoort, één van de concentratiekampen in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog'.

Yad Vashem is het officiële monument van Israël voor het herdenken van de Joodse slachtoffers van de Holocaust. Het monument staat in Jeruzalem. Yad Vashem betekent 'hand, gedenkteken en naam'. In de

Joodse religie is het van belang dat het lichaam van de overledene na de dood begraven wordt en dat het graf ongeschonden blijft. Van vele Holocaustslachtoffers zijn echter geen stoffelijke resten overgebleven. Daarom heeft Yad Vashem een 'Hal van de Namen' die bedoeld is om niet alleen te laten zien welke personen zijn omgebracht, maar ook om in de plaats te komen van een graf.

Geschiedenis Holocaust

In de archieven is de geschiedenis van de Holocaust (sjoa) opgeslagen. Het archief herbergt miljoenen pagina's nooit gepubliceerde documenten van de nazis, van individuele Joden en Joodse instellingen, bezittingen, processen, gedeporteerden en overlevenden. Tienduizenden persoonlijke getuigenissen zijn op

video gezet of op schrift gesteld; er worden enorme hoeveelheden fotomateriaal en duizenden filmtitels in vele talen bewaard. Het meeste van al dit materiaal kan door bezoekers worden bekeken.

De documentaire 'Kamp Amersfoort, getuigenissen van overlevenden' is door opname in de catalogus van het visueel centrum van Yad Vashem, nu ook voor een internationaal publiek toegankelijk geworden.

Het veteranenmonument te Padang

Het is zoverf We mogen starten met de renovatie van het monument. Omdat als gevolg van de aardbeving veel overheidsgebouwen vernield of zwaar beschadigd zijn, heeft de afdeling "gedung, gedung" (gebouwen) op 22 december 2009 een vergadering belegd waarbij ik (op mijn verzoek) ook was uitgenodigd. Niet dat ons monument een overheidsgebouw is, maar het staat op het terrein van de "Dinas Pendidikan dan Olah Raga" (Dienst van Onderwijs en Sport). Van deze dienst en op deze lokatie moet één gebouw helemaal gesloopt worden en over het tweede gebouw wordt na een grondig onderzoek besloten; herstellen of slopen.

Tijdens de vergadering hebben wij toestemming gekregen om 1 februari 2010 te mogen starten. Wel zijn er enige voorwaarden gesteld waarmee wij rekening moeten houden zoals: onbelemmerde doorgang als de sloopwerkzaamheden gestart zijn, goed en regelmatig overleg met het hoofd van de Dienst Onderwijszaken, enz, enz. Van mijn kant heb ik 40 m² parkeerruimte geclaimd voor opslag van materiaal omdat de aan ons toegezegde opslagruimte in het oude gebouw ook niet meer bruikbaar is.

De extra schade aan ons monument als gevolg van de aardbeving valt gelukkig mee. Naast de gescheurde betonvloer onder de tegels is er een stuk van het reliëf (aan de onderkant van het monument) afgefallen. Gelukkig is dit – volgens de aannemer – te herstellen en hoeft niet het hele reliëf vervangen te worden. De meerkosten bedragen ongeveer 3,5 tot 4 miljoen Roepiah (ongeveer € 300,-).

Onze eerdere planning was een renovatietijd van ongeveer 3 tot 4 maanden. Ik wil proberen deze tijd terug te brengen tot 3 maanden. Waarom? Als wij 1 februari kunnen starten en een bouwtijd van 3 maanden aanhouden, dan kan

de oplevering ongeveer zijn eind april (Koninginnedag) of rond 5 Mei (Bevrijdingsdag). Dat lijkt mij ook een mooi moment voor dit unieke monument.

Mocht u de restauratie van dit unieke monument van vergeving willen steunen, stort dan uw bijdrage op bankrekeningnr: 3565.22.202 van de Bond van Wapenbroeders, onder vermelding van: restauratie monument Padang.

Ik houd u op de hoogte! Zie ook "SOBAT" nummer 125/augustus 2009.

Klaas de Jong,
Padang/Sumbar,
Indonesië, e-mail:
klaas_mar@yahoo.com

Rectificatie

Rectificatie op de NIEUWSBRIEF van VOMI Noord-Brabant West. In de uitnodiging staat vermeld dat de Algemene Ledenvergadering zal worden gehouden op woensdag, dit moet zijn **donderdag 15 april 2010**.

De herdenking in Roermond is niet op vrijdag maar **zaterdag 4 september 2010**.

Verenigingsnieuws

Drenthe/Groningen

Secr. J. Krikke, Marnepad 36,
9406 TM Assen. Tel. 0592-357140
E-mail: jaapvanale@veteranen.nl
Soc. Comm. Tel. 0598-422389

Met de feestdagen achter de rug is het misschien goed even stil te staan bij het afgelopen jaar. Onze gedachten gaan natuurlijk uit naar hen, waarvan wij in 2009 afscheid hebben moeten nemen. Wij denken aan hen en aan hun dierbaren. Wij hopen dat de nabestaanden troost en kracht hebben gekregen om het verlies te dragen.

Beterschap

Sobats (m/v), die op welke manier dan ook te kampen hebben met hun gezondheid, wensen wij langs deze weg van harte beterschap toe. Als bestuur hopen wij in ieder geval iedereen in de nabije toekomst weer te kunnen ontmoeten bij één van onderstaande bijeenkomsten.

Regio

De besturen in de regio begroeten u weer heel graag op donderdag 25 maart in "Ons Dorpshuis" te Stuifzand, donderdag 18 maart in "Zaal Cornelis" te Dalen, woensdag 26 maart in "De Aanleg" te Deurze en donderdag 11 maart in "t Knooppunt" in Havelte. De veteranensoos in "De Aanleg" is vrijdag 26 maart voor iedere veteraan geopend. Waarschijnlijk bekend: aanvang steeds om 13.30 uur.

Secretaris

Eigenlijk heeft de secretaris een gemakkelijke functie binnen een bestuur. In het laatste kwartaal van het jaar wordt b.v. aan de Centrale Leden Administratie doorgegeven

gaame weer de acceptgirokaarten voor de afdeling Drenthe/Groningen te bestellen. Na een paar weken worden die keurig, op alfabet gesorteerd, thuis afgeleverd. Daarna schrijft de secretaris een briefje, dupliceert deze, nog even de uitgeprinte naamstikker plakken, alles in de juiste enveloppe en de postbezorgers doen de rest. In Stuifzand begint in januari het echte werk: alles moet op de juiste wijze geboekt worden, rekenen, tellen en nog eens tellen. Bij de komende jaarvergadering moet alles weer 'in balans' zijn. Als u dit leest staat de secretaris 'op de plaats rust'.

J. Krikke

Limburg

Secr. Theo Maas, Puccinplein 7
6371 LV Landgraaf
Tel. 045-5327394
E-mail: themaas@home.nl

Zo, de feestdagen hebben we weer achter de rug en we pakken de draad weer op in het nieuwe jaar. Wij hopen dat het nieuwe jaar ons allemaal veel geluk en vooral gezondheid mag brengen. Dat hebben we elkaar de laatste weken herhaaldelijk toegewenst. Wij wachten af. Veel nieuws is er nog niet onder de zon. Toch willen wij trachten onze bijeenkomsten meer toegankelijk te maken met behulp van diegenen die iets meer mogelijkheden hebben dan velen van ons. Dit laatste geldt vooral voor hen die nog zelf over vervoer beschikken en genegen zijn om anderen, die in de buurt wonen, mee te nemen. Denk er eens over na! Het bestuur organiseert in 2010 in de omgeving van Parkstad (Heerlen en

omgeving) bijeenkomsten en hoopt daar vele veteranen te mogen ontmoeten. Op deze manier hopen wij dat ook onze jaarvergadering in april in Kessel goed bezocht gaat worden. Na afloop van deze jaarvergadering zal er een koud buffet worden aangeboden op kosten van onze vereniging. Alleen de drankjes zijn voor eigen rekening.

Ons programma voor 2010 ziet er als volgt uit:

09 maart	Bijeenkomst
Wijkgeb. "De Waeg",
Horsterweg 203,
Blerick
13 april	Jaarvergadering
Gemeenschapshuis,
Lindelaan 4, Kessel-Eik
18 juni	Reünie
Kazerne, Kazernelaan
101, Weert
14 september	Bijeenkomst
Broen Café,
Marktstraat, Echt
09 november	Bijeenkomst
Gemeenschapshuis,
Lindelaan 4, Kessel-Eik

Zoals altijd vragen wij u ook nu weer ons op de hoogte te willen houden met betrekking tot ziekte van onze leden. Misschien kunnen wij dan toch nog iets bijdragen aan de verlichting van het lijden of anderszins van deze personen en/of zijn omgeving. Een beetje aandacht kan soms kleine wonderen verrichten.

HEEFT U DE CONTRIBUTIE VOOR
2010 NOG NIET BETAALD???
DOET U DIT DAN S.V.P. ZO SPOEDIG
MOGELIJK!!!
DANK U !!!

Theo Maas

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham, Buxusplaats 10,
5058 HK Tilburg
Tel. 013-5400380 / Fax: 013-5400381
E-mail: vomi.nbo@veteranen.nl
Soc. Comm. Tel. 0412-623513

Nieuwjaarsbrief

Alle leden hebben onze Nieuwjaarsbrief ontvangen met daarbij de onvermijdelijke acceptgiro. Onze penningmeester ziet uw jaarlijkse bijdrage met belangstelling tegemoet.

In tegenstelling tot de in de "SOBAT" van december vermelde verhoging van de afdracht aan VOMI-NL met € 0,50, blijft onze contributie onveranderd op € 15,00 staan. We hopen dus dat u ook dit jaar lid blijft!

Jaarlijkse etentje met onze vrijwilligers

Als dank voor hun hulp en inzet bij onze evenementen heeft het bestuur deze jaarlijkse bijeenkomst gehouden in Eindhoven.

Onder het genot van een hapje (in buffetvorm) en een drankje is de band met onze "helpers" weer stevig aangehaald want op onze jaarlijkse reünie in Oirschot is hun hulp onmisbaar.

Jammer dat enkele "hulpkrachten" door omstandigheden niet aanwezig konden zijn. Met hen zullen we een nadere afspraak maken.

Bestuur

Zoals in de Nieuwsbrief vermeld, zijn wij bezig om ons bestuur (waarvan enkele bestuursleden door omstandigheden ons gaan verlaten) uit te breiden.

Er zijn al gesprekken met kandidaten gevoerd en op onze jaarvergadering in april a.s. hopen wij u een voltallig bestuur te kunnen voorstellen.

Bijeenkomsten

Als ons bestuur weer voltallig is, zullen wij de maandelijkse middagbijeenkomsten weer gaan organiseren. Reden genoeg om uw lidmaatschap niet op te zeggen.

U heeft lange tijd deze bijeenkomsten moeten missen, maar medische redenen zijn daar de oorzaak van geweest.

Boekuitreiking

Op 3e Kerstdag, 27 december 2009, werd in Udenhout het boek "Over Uidentse Soldaten Overzee" ten doop gehouden. Dit boek is tot stand gekomen op initiatief van vier plaatselijke veteranen, waarvan er inmiddels één is overleden.

Op de foto ziet u de uitreiking van genoemd boek aan drie van deze veteranen en aan de weduwe van de overleden veteraan.

De uitreiking en verkoop van het boek geschiedde in Partycentrum "De Schol" in Udenhout ten overstaan van vele belangstellenden, waaronder zestien Oud-Indiëgangers. Aan deze uitreiking was ook nog een tentoonstelling verbonden, waar veel belangstelling voor bestond.

J. v.d. Ham

Noord-Holland

*Secr. Ad Bouterse,
Lindenlaan 110,
1741 TX Schagen
Tel. 0224-215621
E-mail: ad.bouterse@hetnet.nl
Soc. Comm. Tel. 023-5283997
E-mail: nbaan@tiscall.nl*

Bijeenkomst

Op maandag 5 oktober 2009 hebben we een bijeenkomst gehouden in de lufel "Casca" aan de Herenweg in Heemstede. Ongeveer 90 personen hadden zich voor deze bijeenkomst gemeld. Door ziekte en ziekenhuisopname viel een tiental personen af, zodat er zo'n 80 personen aanwezig waren. Door veel publiciteit aan deze bijeenkomst te hebben gegeven, bezochten ook enkele niet-leden deze bijeenkomst. Zij konden tijdens de bijeenkomst ingeschreven worden als lid.

Na een minuut stilte in acht te hebben genomen voor de overledenen, opende de voorzitter de vergadering. Hij heette allen van harte welkom. Tijdens de bijeenkomst verscheen de wethouder van Heemskerk, die de burgemeester verving. De aanwezigen gaven met een applaus te kennen dat zij de belangstelling van het gemeentebestuur voor deze bijeenkomst bijzonder wisten te waarderen. Na de goed verzorgde lunch vertoonde de heer Leen van den Donker met behulp van een beamer de DVD "Wij werden geroepen" van Klaas Ortelée. Na de verloting werd de bijeenkomst om ongeveer 15.30 uur beëindigd.

Heerhugowaard

Als deze "SOBAT" in de brievenbus valt, is de bijeenkomst van 8 februari in Heerhugowaard al weer verleden tijd. Wij zullen in de "SOBAT" van april 2010 hierover berichten.

Eindejaarsreünie

Op maandag 14 december 2009 hielden wij in het Verkademuseum een eindejaarsreceptie. Een honderdtal bezoekers was aanwezig, hetgeen bevestigde dat deze locatie een

goede keus was. Na een gedachtenwisseling tussen bestuur en leden en een apéritief werden we getraakteerd op een voortreffelijke Zaanse lunch, waarna we het museum bezochten. Na een afzakkertje en een verloting gingen we om ongeveer 16.00 uur naar huis.

Algemene ledenvergadering

Op woensdag 7 april 2010 houden wij onze jaarvergadering zoals vanouds in de Marinekazern in Amsterdam. Noteer dit alvast in uw agenda. Oproep en details volgen.

Overijssel

*Secr. J. Oldenbeuwing,
Reiger 27,
8103 AL Raalte
Tel. 0572-358947
E-mail: j.oldenbeuwing@versatel.nl
Soc. Comm. Tel. 0572-358947*

Van de bestuurstafel

Het nieuwe jaar is inmiddels al weer 1½ maand oud. We hebben Nieuwjaarsreceptie gehad en hebben elkaar de beste wensen toegezegd. Het is jammer dat je op zo'n dag niet alle leden de hand kan drukken, daarom is het goed dat de "SOBAT" er is. Ik wil dan ook dit medium gebruiken om namens het bestuur u allen een gelukkig en gezegend 2010 toe te wensen met veel gezondheid.

Bijeenkomsten

Donderdag 25 februari 2010, in zaal "Spoolder", Butzelaarstraat 27, 8105 AP Lutenberg, tel. 0572-307183. Aanvang: 13.30 uur. Met verloting! De amusementsgroep "Las Paljas" m.m.v. de muzikale clown "Francesco" verzorgt deze middag. We hopen op een gezellige middag.

In 2010 is het 25 jaar geleden dat de VOMI werd opgericht. Hoewel het voor VOMI Overijssel niet de exacte datum is waarop dit feit is gebeurd, willen we toch deze gebeurtenis op woensdag 24 maart herdenken.

Het ligt in het voornemen van het bestuur om er een feestelijk tintje aan te geven. We willen zoveel mogelijk sobats de gelegenheid geven dit feest mee te maken. We hebben besprekingen gevoerd met de exploitant van "Dalzicht", het hotel en partycentrum aan de Grotestraat 285 te Nijverdal (N55) en we kunnen u nu het volgende dagprogramma aanbieden.

We komen samen onder het genot van een kopje koffie, een hapje en een drankje en later op de dag wordt er een warm en koud buffet geserveerd om onze smaakpapillen te verwennen. **Wij verwachten u tussen 10.30 en 11.00 uur.** Omdat onze penningmeester niet over een onuitputtelijke kas beschikt, vragen we van u een kleine bijdrage van € 7,50 p.p. als een tegemoetkoming in de kosten.

Indien u geïnteresseerd bent om dit feest mee te maken, noteer dan vast de datum en let ook op de mededelingen in de "SOBAT". Muzikale omlijsting wordt verzorgd door "Trio Mary Hat". Wilt u uiterlijk 10 maart reageren en het geld overmaken op rekening 420704 t.n.v. VOMI-Overijssel te Hattem. Betalen is deelname! Iedere deelnemer ontvangt nog een nader bericht.

Algemene Ledenvergadering

Woensdag 21 april in C.R. "De Viersprong", Burg. Backsloaan 6 te Nieuwleusen, tel. 0529-481496. Aanvang: 13.30 uur. Geen verloting! We hopen dat velen deze vergadering zullen bezoeken. We willen o.a. praten over het invullen van de VOMI-middagen. Het bezoekersaantal loopt terug en de kosten stijgen. We hopen samen tot een oplossing te komen. Parkeren bij "De Viersprong" is geen probleem, er is volop ruimte in de omgeving en het centrum.

Kerstdiner

We hebben 18 december jl. met 29 personen een Kerstdiner gehad bij Party-Centrum "Dalzicht" te Nijverdal. Het was een gezellig samenzijn en een zeer verzorgd diner. Het is zeker voor herhaling vatbaar, dus mogelijk tot de Kerst in 2010.

Een hartelijke groet aan allen en van harte beterschap aan al onze zieken. Laat uw sociaal commissaris weten wanneer u ziek bent, zodat wij u kunnen bezoeken.

J. Oldenbeewing

Zeeland

Secr. J. Kloet, Laan van Barbestein 8, 4451 AH Heinkenszand
Tel. 0113-561738
E-mail: jkloet1927@zeelandnet.nl
Soc. Commun. Tel. 0113-561738

Na de nieuwjaarsbijeenkomsten in januari/februari (vermeld in "SOBAT" 127) staat nog een afdelingsbij-

eenkomst op het programma; de Algemene Ledenvergadering op dinsdag 23 maart 2010 in Hotel Goes.

Voorts hopen wij dat we nog lang onze bijeenkomsten kunnen blijven organiseren daarbij geholpen door u, die ons bij deze gelegenheden wil blijven bezoeken om zo in contact te blijven met oude dienstmakers. Een hartelijke groet aan onze zieke leden en aan degenen die niet (meer) in de gelegenheid zijn op onze bijeenkomsten te komen. Alle goeds voor u allen.

Op 25 december jl. overleed op 82-jarige leeftijd de heer A.C. van Cadsand te Axel.

Vanaf 1972 heeft hij als mede-oprichter onafgebroken zitting gehad in het reüniecomité 4-5 RI, o.m. als penningmeester. Wij zijn hem oprechte dank verschuldigd voor de nauwgezette wijze waarop hij al die jaren aan zijn functioneren invulling heeft weten te geven. Met eerbied en respect zullen wij hem blijvend gedenken. In deze verdrietige omstandigheden wensen wij zijn vrouw en kinderen heel veel sterkte en troost toe.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J.W. de Jong, Merellaan 247, 5145 EJ Maassluis
Tel. 010-5927796
E-mail: jwdjong@kabelfoon.nl
Soc. Commun. Tel. 071-5763418

Als u dit leest zijn de winterse periodes die we in december en januari hadden hopelijk achter de rug en is het voorjaar in aantocht.

Op 13 januari hadden we een goed bezochte nieuwjaarsreceptie die we in samenwerking met de BvW Den Haag en Leiden hielden. Elders vindt u hiervan een kort verslag.

Op 9 maart kunnen de scherpshutters onder onze leden hun best doen bij de Schietvereniging in Zoetermeer, Voorweg 54A. In Roelofarendsveen is op woensdag 14 april een regio-bijeenkomst in de bekende lokaliteit "De Pepersteeg".

Op 11 mei houden we onze Algemene Ledenvergadering in het bekende gebouw van de Drumguards in Delft onder het veld. In de nieuwsbrief van maart wordt u hierover nader geïnformeerd.

Ook in mei en wel op de 18e zijn we in het wijkcentrum aan de

Zonneveldweg 55A in Wassenaar bijeen. Voor alle bijeenkomsten geldt zaal open 13.30 uur, aanvang 14.00 uur.

Wilt u nagaan of de contributie voor 2010 betaald is? Twijfelt u, neem dan contact op met de penningmeester Wim Topée, tel: 070-3961998.

J.W. de Jong

Zuid-Holland Zuid

Tijdelijk secretariaat:

B.L. Bastermeijer, 2e secretaris
M. Roosenboomstraat 194,
3207 KE Spijkentisse
Tel. 0181-644454 of 06-27170112
E-mail: b.bastermeijer1@chello.nl
Soc. Commun. Tel. 010-4340970
E-mail: w.roza5@kpnplanet.nl

Van de voorzitter

Eind november hebben we de laatste contactmiddag van 2009 gehouden in Ridderkerk. Wij mochten 70 belangstellenden begroeten en wisten ook een nieuw lid te boeken. Alleen de weerbarstige techniek speelde onze sobat Teun van Kempen parten, zodat de beelden van Indonesië nu niet op het scherm kwamen. Gelukkig had hij ook nog andere zaken in de koffer en met behulp van de eigenaar van het partycentrum konden we een mooie vlinderfilm bewonderen en daarna een film van de Oorlogsgravenstichting. Daarna trokken de mannen van "Algemene Zaken" weer alles uit de kast voor de gebruikelijke verloting. Bij de afsluiting van de middag werd eerst nog stil gestaan bij het overlijden van onze oud-penningmeester Arie van Stenis. U heeft inmiddels ook de acceptgiro ontvangen om de contributie voor 2010 te voldoen en velen hebben hieraan reeds gevolg gegeven. De oproep voor de E-mailadressen is een groot succes gebleken, ook onze generatie gaat nog met de moderne tijd mee. Het bestuur heeft voor een koopje de hand weten te leggen op postzegels van guidencenten, nog steeds geldig zijn, maar er zijn sobats die ons meldden dat er teveel port op zat, maar het waren guidencenten en geen eurocenten.

Agenda

23 februari 2010

Contactmiddag gezamenlijk met BvW. Adres: Hervormd Centrum, Talmastraat 9 te Hardinxveld-Giessendam.
Aanvang: 13.30 uur

In april 2010 wordt de Algemene Ledenvergadering van Zuid-Holland Zuid gehouden.

Onze leden krijgen nader bericht over tijd en plaats.

Voor september wordt er een contactmiddag gepland in Hoogvliet en voor november in Rotterdam/Ridderkerk.

Utrecht/'t Gooi

Secr. A.J.B. Martens,
Chico Mendesstraat 67,
3573 AW Utrecht
Tel./Fax: 030-2716895
E-mail: sobatam@versatel.nl
Soc. Comm. Tel. 035-6217809

Allereerst wil ik U allen het allerbeste wensen voor het jaar 2010 en vooral gezondheid, dat is het belangrijkste. We mogen terugkijken op het Kerstdiner in het vml. Officiers Casino van Soesterberg en gelukkig was de animo groot te noemen. Ruim 100 deelnemers, het menu was uitstekend en de sfeer ook. Hier merkte je niet dat

de groep kleiner wordt, terwijl we toch weer velen moesten missen. De Nieuwjaarsreceptie ging niet door vanwege de kosten die daar mee gemoeid zijn, maar we bereiden ons voor op de jaarlijkse reünie. De datum is al vastgelegd en wel 11 mei 2010 in Soesterberg, dus houd daar nu al rekening mee. De Herdenking op de begraafplaats St. Barbara is ondanks het slechte weer toch nog goed bezocht. We hebben wat aanpassingen moeten doen, waardoor de meeste plechtigheden in de kapel plaatsvonden. Veel bewondering voor de gastspreker, de heer L. Noordzij (voorzitter van VOMI Nederland), die toch helemaal uit Limburg moest komen. Ondanks de barre kou was ook de burgemeester aanwezig en de loco van de Commissaris der Koningin. De contributie voor het jaar 2010 loopt gestaag binnen, maar er zijn er toch nog teveel die in gebreke zijn gebleven. Ik doe een beroep op hen om de betaling van de contributie niet langer uit te stellen. Denk aan de zieken en aan elkaar.

A. Martens

Lijst nieuwe leden

NAAM.....	WOONPLAATS.....	ONDERDEEL
DE HEER BRIGGEMAN J.....	BEILEN	Korps Mariniers
DE HEER CARPER L.S.	DELLEN	BI XXIII KNIL
DE HEER CROM C. de.....	WOENSRECHT	413 BI
DE HEER GENNIP J. van	SPIJKENISSE.....	MARBRIG
DE HEER HEKMAN W.....	ASSEN.....	CDO Luchtvaart tr.
DE HEER KLINKHAMER J.....	ROLDE.....	LSK
Mevr. MARTENS - SOL L.....	STEENWIJK.....	
DE HEER MOLLEMA R.N.....	NUNSPEET	B&T
DE HEER MOUWEN A.....	ZEIST.....	
DE HEER NOLL C.A. van der.....	BLOEMENDAAL	6 LLa Balavia
DE HEER PFUNDT L.F.....	WESTERBORK.....	
DE HEER RUITER J.....	PEIZE.....	Llaa 92B
DE HEER SEKET R.....	AMERSPOORT	
DE HEER SILLIUS L.J.L.L.....	GRONINGEN.....	RS
DE HEER STUIVER G.....	NIJWESCHANS.....	5 -4 RI
DE HEER TROOST R.....	STAPTORST	Intendance
DE HEER VISSER D.....	AMSTERDAM	KNIL, LTD, V-Brig
DE HEER ZAND D.....	ASSEN.....	3 -12 RVA

Aankomst

Bij het binnenvaren in Priok van ms "Boissevain" met de eerste eenheden van de "7 December" Divisie, 19 oktober 1946.

Het trage schip, mosgroen van uniformen, meert aan de kade met juichkreten die als meeuwen over 't blinkend water stormen: een blanke blijde morgenmelodie.

Gezichten die elkaar opeens herkennen (wat is de wereld groot en toch zoo klein): Ben je daar ook? Het hart dat niet wou wennen weet zich zoo ver van huis toch thuis te zijn.

Eerst worden postzakken aan boord gedragen en midden in de drukte en 't gedruisch staat hij die 't groote avontuur gaat wagen opeens weer in het oud-vertrouwde huis.

Dan roept de plicht en 't nieuwe gaat beginnen in 't verre land, maar dezen eersten dag verdwijnt de angst, de onrust al vanbinnen: ook hier waait onze eigen trouwe vlag.

Willem Brandt

SOCIALE COMMISSIE

aangegeven bij

Voorzitter/secretaris
 Wil P.J. Patist
 Stalingonweg 104
 8475 EJ Nijeholtpade
 tel. 0561-688772
 mobiel 06-15100579
 fax 0561-688349
 E: vom-i-soccom@kpnmail.nl

**Vice-voorzitter/
 Budgethouder FSZ**
 Theo H.A. Rump
 Albatrosstraat 14
 2352 EG Leiderdorp
 Tel. 071-5416936
 E-mail:
 Theorump@gmail.com

Coördinator monumenten
 Ger de Jong
 Rozenlaan 41
 2995 AS Heerjansdam
 Tel. 078-6771902

stichting
 veteranen
 platform

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Drenthe-Groningen
 M.P. de Boer
 Hoofdweg 67
 9626 AB Schildwolde
 tel. 0598-42 23 89

Overijssel
 Joost Oldenbeuving
 Reiger 27
 8103 AL Raalte
 tel. 0572-35 89 47
 E-mail:
 j.oldenbeuving@versatel.nl

Zuid-Holland Zuid
 W.A.J.K. (William) Roza
 Heemraadstraat 9
 3131 VG Vlaardingen
 tel. 010-4 340 870
 w.roza3@kpnplanet.nl

Noord-Brabant-West
 P. Looyen (wvd)
 Carmeedijk 1
 4708 EG Roosendaal
 Tel. 0165-560548

Noord-Brabant Oost
 Antoon P. Pennings
 Thorbeckestraat 101
 5344 SM Oss
 tel. 0412-62 35 15
 antoonpennings@hetnet.nl

Friesland
 Hans N. Blom
 Gerben Ypmastraat 13
 8723 CP Koudum
 tel. 0514-52 21 07

Utrecht't Gooi
 Eppo R. Schweetman
 Lutherhof 37
 1216 KR Hilversum
 tel. 035-6 21 78 09

Zuid-Holland Noord
 Eduard d'Haan
 Kennedylaan 15
 2324 ES Leiden
 Tel. 071-5763418

Noord-Oostpolder
 Kees Caljé
 P.A. straat 23
 8307 BB Ens
 Tel. 0527-251470

Limburg
 Theo Maas (wvd)
 Puccinplein 7
 6371 LV Landgraaf
 themaas@home.nl

Zeeland
 J. Kloet
 Laan van Barbestein 8
 4451 AH Heinkenszand
 tel. 0113-561738

**Rivierland/
 Oost Gelderland**
 A. Ebben
 Scheidingsweg 5
 6586 KD Mook
 tel. 0246 - 96 12 53

Veluwe
 R.H.J. Holsbergen
 Berkenoord 107
 8172 AR Vaassen
 Tel. 0578-575835
 p.holsbergen@hetnet.nl

Noord-Holland
 Nico Baan
 Molenwerfslaan 58
 2103 TE Heermetede
 Tel. 023-5263897
 E-mail: nbaan@tiscali.nl

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder Toko, R.R. en Voortlichting
 J. (Sjef) Franken
 Spuistraat 1, 3114 CR Schiedam
 Tel. 010-4736186, sjef.franken@versatel.nl
Budgethouder Theo H.A. Rump, adres zie boven

Postzegels
 J. Hoevelaken
 Weerdestein 175
 6714 CN te Ede
 Tel. 0318-614557

VOM (Noord Veluwe/Oostelijk Flevoland)
 Paul R.G. Gommers
 Alb. Neuhuyslaan 23
 8072 HJ Nunspeet
 Tel. 0341-254231
 E-mail: p.gommers60@upcmail.nl

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: J. Hoevelaken, Weerdestein 175, 6714 CN te Ede, tel 0318 - 614557.
 De opbrengst komt volledig ten goede van het Fonds Sociale Zorg VOMI - Nederland.

SOCIALE COMMISSIE VOMI Fonds Sociale Zorg

Draag bij aan de herkenbaarheid van de VOMI en draag daarom ons borstembleem en de VOMI stropdas bij alle officiële VOMI gelegenheden.

Artikelen zijn te verkrijgen via de VOMI stand of via bestelling bij de beheerder van de VOMI stand:

VOMI Borstembleem	€ 7,00	VOMI wapenschild, mahonie	€ 19,00
VOMI Stropdas donkerblauw/ donkerrood	€ 11,50	VOMI manchetknopen, per paar	€ 10,00
VOMI Condoleancekaart	€ 1,25	Draaginsigne Veteranen (klein model)	€ 8,00
Demobilisatie-speld verguld	€ 6,00	OVW draaginsigne met surete verguld en inclusief ministeriële beschikking	€ 7,50
Demobilisatie dasclip	€ 7,50	1,50 meter rood, wit, blauw lint (met opdruk VOMI en logo)	
VOMI kruidenbitter	€ 10,00	voor opmaak bloemstukken	€ 7,50 per lint
VOMI borreibekertje (telescopisch)	€ 10,00	Oedichtenbundel met CD	
VOMI schrijfmop met logo	€ 8,50	van mevr. A. Steenstra	€ 7,00
VOMI pillendoosje	€ 2,50		
VOMI pennenset	€ 10,00		

Prijzen zijn per stuk en bij elke bestelling worden voor verzending de porto kosten berekend.

De artikelen zijn te verkrijgen in de VOMI stand of bij:

Sjef Franken, Spuistraat 1, 3114 CR Schiedam, tel 010-4736186 of 06-51580957.

Via @mail: sjef.franken@versatel.nl

Budgethouder: ING Rekeningnummer 61 31 844 ten name van VOMI Nederland/Fonds Sociale Zorg te Leiderdorp

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: **J. Hoevelaken, Weerdestein 175, 6714 CN EDE, tel 0318 - 614557.**

De opbrengst komt volledig ten goede van het Fonds Sociale Zorg van VOMI Nederland

Met ons aller

welgemeend mede-

leven en dat de

liefde en de warmte

van uw naasten U

de moed en kracht

geven dit zware

verlies te dragen.

SO
ci
ale
VOMI

In Memoriam

*Met grote eerbied en in gepaste vorm
brengen wij een laatste Ere-saloot aan:*

Naam	Voort	Woonplaats	Onderdeel
Bakker,	E.	Ontario Canada	426 BI
Barendse,	Q.A.	Monster	?
Beek, van	W.E.	Hilvarenbeek	8 RVA
Beimans,	H.	Eindhoven	1-3 RI
Bos,	G.B.	Second North River Canada	?
Bosch,	H.H.	Vorden	LTD 80
Brouwer,	Mevr H.	Enschede	
Bruinsma,	K.	Hoogeveen	3-1 RI/2 IB 7DecDiv
Bruintjes,	G.	Stadskanaal	3-4 GRJ
Cadsand, van	A.C.	Axel	4-3 RI
Dekker,	N.	Lelystad	5-9 RI
Dijk, van	B.P.C.	Monster	?
Disselkoen,	A.C.	De Lier	?
Drongelen, van	C.J.	Zaanslag	4-3 RI
Fokkema,	A.	Tollebeek	5-4 RI
Gerards,	G.J.F.	Almelo	35 Hupva
Geurtsen,	A.	Veenendaal	4 GRG
Goor, van	H.	Revelstoke B.C. Canada	?
Groothart,	P.J.	Rijswijk	1-15 RI
Haans,	J.	Tilburg	GBI
Haarlem, van	A.M.	's-Gravendeel	415 BI/6-3 RI
Hendriks,	J.	Helmond	401 BI
Honselaar,	B.	Enschede	?
Kievit,	J.	Middelhamis	KM
Klaassen,	H.D.	Groesbeek	7 Dec Div
Kluts,	A.H.	Wageningen	?
Kolthof,	J.	Tzummarum	432 BI
Koning,	R.G.	Wolvega	426 BI
Lankwarden,	G.J.	Arnhem	3-7 RI
Meerman,	J.J.	Arnhem	4-3 RI
Mooij, de	J.	Uden	KM
Pepers,	A.	Erp	3-145 RI
Petter-Vlisscher,	Mevr A.	Balkbrug	
Rietveld,	B.J.	Hoogeveen	1-4 RI
Roberscheuten,	J.F.	Valkenswaard	3-11 RI
Rosegaar,	J.G.	Pesse	3-9 RI
Schepers,	H.	Zeewolde	4-7 RI H-Brig
Simons,	J.	Hank	7 VA
Smeenge,	J.	Nieuweschans	1-1 RI
Spek, van der	M.	Leerbroek	4-3 RI
Steenbeek,	H.	Rotterdam	2-4/1-15 RI
Stilma,	W.	Oudehaske	5-8 RI
Straten, van	C.	Maasdijk	?
Velde, v.d.	J.	Rotterdam	3-4 RI
Velden, v.d.	J.	Den Bosch	432 BI
Wassenaar,	Tj.	St. Catherines Canada	9 RI
Wiggers,	Th.A.	Lettele	434 BI 7 PI Brig
Wijnands,	D.	Zwijndrecht	16 LGC
Zieleman,	M.	Dalfsen	

SOBAT

Aanmeldingsformulier Eigen Organisaties

Nederlandse Veteranendag - Zaterdag 26 juni 2010

Naam _____

Adres _____

Postcode _____

Woonplaats _____

Telefoonnummer _____

E-mail _____

Naam veteranenorganisatie: VOMI - NEDERLAND

1. Neemt u deel aan het defilé:

(uitsluitend bestemd voor de veteraan,
niet voor de partner/begeleider)

Lopend in een veteranendetachment ja / nee *

OF (dus slechts één keuze mogelijk)

Meerrijdend op militair historisch voertuig

(uitsluitend voor veteranen
die slecht ter been zijn)

ja/nee *

2. Meereizende partner/begeleider

ja / nee *

3. Aantal gewenste zitplaatsen bij defileerpunt voor mindervaliden

(alleen indien niet wordt deelgenomen
aan defilé en niet rolstoelgebonden)

1 / 2 *

Rolstoelplaats gewenst

ja / nee *

4. Aantal benodigde vrij vervoerbewijzen

_____ (max. 2)

* doorhalen wat niet gewenst is

LET OP:

Retouradres aanmeldingsformulier:

De heer S. Hoekstra
Anreperstraat 166
9404 LK ASSEN
Telnr. 06- 543 68 295
E-mail adres: Sytze.hoekstra@home.nl

BELANGRIJKE OPMERKINGEN

Ridderzaal – Voor de ceremonie in de Ridderzaal kunt u zich niet opgeven. Uitnodiging hiervoor is uitsluitend mogelijk op voordracht van de bij het Veteranen Platform aangesloten organisaties.

Toegangsbewijzen Tribune – Deze worden uiterlijk medio juni aan de deelnemers toegezonden door uw eigen veteranenorganisatie.

Instapkaart voertuigen – Deze worden uiterlijk medio juni aan de deelnemers toegezonden door uw eigen veteranenorganisatie. De plaatsen op de voertuigen zijn alleen voor veteranen en niet voor partner of begeleider.

Vrij vervoerbewijs – Indien u deelnemer bent aan het defilé of een tribuneplaats voor minder validen heeft aangevraagd ontvangt u automatisch uw aangevraagde vrij vervoerbewijs(en) via uw eigen veteranenorganisatie.

Minder validen vervoer – vanaf het Centraal Station in Den Haag is voorzien in vervoer voor minder validen en rolstoelgebruikers van en naar het Malieveld, naar de tribunes en naar de Ridderzaal.

NS-voorzieningen – De NS staat garant voor een goede regeling voor rolstoelgebruikers en minder validen. U kunt daartoe contact opnemen met het Bureau Assistentieverlening van de Nederlandse Spoorwegen via telefoonnummer 030 - 235 78 22.

Bezoekers/Toeschouwers – Indien u als bezoeker/toeschouwer de Nederlandse Veteranendag wilt meemaken, heeft u geen toegangsbewijs nodig. Het Malieveld en alle activiteiten die daar gehouden worden, zijn namelijk vrij toegankelijk. Ter plaatse kunt u op diverse punten consumptiebonnen verkrijgen.

Vrij vervoer Bezoekers/Toeschouwers – Bent u voornemens om de Nederlandse Veteranendag als bezoeker/toeschouwer bij te wonen, dan kunt u hiervoor de twee jaarlijks gratis door het Veteraneninstituut te verstrekken treinkaartjes gebruiken. U kunt deze aanvragen (als u dat nog niet heeft gedaan) via het Veteraneninstituut, telefoonnummer 0343 - 474 150.

Veteranentenne – Dit is het tenue dat uw vereniging voorschrijft. In principe bestaat het veteranentenu uit een grijze broekrok met donkerblauw of zwart colbert en een wit overhemd. U dient een zwarte of donkerblauwe stropdas te dragen en witte handschoenen. Zwarte baret met onderdeelsembleem en ondergrond. Verder verzoeken wij u zwarte schoenen met donker gekleurde sokken.

Aanmeldingsformulier dient **VOOR 15 maart 2010** te zijn ontvangen!

Het aantal plaatsen is helaas niet onbeperkt.

Indien nodig zal toekenning plaatsvinden op datum van ontvangst van de aanmelding. Te laat ontvangen formulieren kunnen helaas **NIET** meer in behandeling worden genomen!

**Postbus 90701
2509 LS Den Haag**

Bezoekadres:

Van Alkemadeaan 357

Via VAFAMIL kunt u reizen boeken van o.a. Neckermann, Stena Line, Holland International, OAD, Evenements Reizen, Arke, Holiday cars, Vrij Uit, RP Holidays, Hotelplan, D-Tours, Sunair, Corendon, KUONI, P&O Ferries, Sudtours, Travel Trend, Q-International, Buro Scandinavia, Panta Reizen, ACCOR Hotels, de Jong Intra, Sky International Tours, de Boer & Wendel en nog veel meer.....

Telefoon : 070 - 316 93 95
Fax : 070 - 385 93 32
E-mail : reisbureau@vafamil.nl
Internet : www.vafamil.nl

VAFAMIL REIZEN 2010